LEGE nr. 448 din 6 decembrie 2006, republicată*),
privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap

- **Emitent:** Parlamentul României

*) **Publicată în:** Monitorul Oficial nr. 1 din 3 Ianuarie 2008

(Lege Actualizată până la 20 - 07 - 2018)
Asociația Calea spe Acces
www.caleaspreacces.ro

CAPITOLUL I
Dispoziţii generale, definiţii şi principii

ART. 1

Prezenta lege reglementează drepturile şi obligaţiile persoanelor cu handicap acordate în scopul integrării şi incluziunii sociale a acestora.

ART. 2

(1) Persoanele cu handicap sunt acele persoane cărora mediul social, neadaptat deficienţelor lor fizice, senzoriale, psihice, mentale şi/sau asociate, le împiedică total sau le limitează accesul cu şanse egale la viaţa societăţii, necesitând măsuri de protecţie în sprijinul integrării şi incluziunii sociale.

(2) De dispoziţiile prezentei legi beneficiază copiii şi adulţii cu handicap, cetăţeni români, cetăţeni ai altor state sau apatrizi, pe perioada în care au, conform legii, domiciliul ori reşedinţa în România.

ART. 3

Protecţia şi promovarea drepturilor persoanelor cu handicap au la bază următoarele principii:

a) respectarea drepturilor şi a libertăţilor fundamentale ale omului;
b) prevenirea şi combaterea discriminării;
c) egalizarea şanselor;
d) egalitatea de tratament în ceea ce priveşte încadrarea în muncă şi ocuparea forţei de muncă;
e) solidaritatea socială;
f) responsabilizarea comunităţii;
g) subsidiaritatea;
h) adaptarea societăţii la persoana cu handicap;
i) interesul persoanei cu handicap;
j) abordarea integrată;
k) parteneriatul;
l) libertatea opţiunii şi controlul sau decizia asupra propriei vieţi, a serviciilor şi formelor de suport de care beneficiază;
m) abordarea centrată pe persoană în furnizarea de servicii;
n) protecţie împotriva neglijării şi abuzului;

o) alegerea alternativei celei mai puţin restrictive în determinarea sprijinului şi asistenţei necesare;

p) integrarea şi incluziunea socială a persoanelor cu handicap, cu drepturi şi obligaţii egale ca toţi ceilalţi membri ai societăţii.

ART. 4

Autorităţile publice, furnizorii de servicii sociale, reprezentanţii societăţii civile, precum şi persoanele fizice şi juridice responsabile de aplicarea prezentei legi au obligaţia să promoveze, să respecte şi să garanteze drepturile persoanei cu handicap, stabilite în concordanţă cu prevederile Cartei sociale europene revizuite, adoptată la Strasbourg la 3 mai 1996, ratificată prin Legea nr. 74/1999, precum şi cu celelalte acte interne şi internaţionale în materie la care România este parte.

ART. 5

În înţelesul prezentei legi, termenii şi expresiile folosite au următoarele semnificaţii:

1. acces neîngrădit al persoanei cu handicap - accesul fără limitări sau restricţii la mediul fizic, informaţional şi comunicaţional;

2. accesibilitate - ansamblul de măsuri şi lucrări de adaptare a mediului fizic, precum şi a mediului informaţional şi comunicaţional conform nevoilor persoanelor cu handicap, factor esenţial de exercitare a drepturilor şi de îndeplinire a obligaţiilor persoanelor cu handicap în societate;

3. adaptare - procesul de transformare a mediului fizic şi informaţional, a produselor sau sistemelor, pentru a le face disponibile şi persoanelor cu handicap;

4. adaptare rezonabilă la locul de muncă - totalitatea modificărilor făcute de angajator pentru a facilita exercitarea dreptului la muncă al persoanei cu handicap; presupune modificarea programului de lucru, achiziţionarea de echipament, dispozitive şi tehnologii asistive şi alte măsuri asemenea;

5. angajare asistată - opţiunea de angajare care facilitează munca în locuri de muncă obişnuite de pe piaţa competitivă a muncii şi care presupune oferirea de sprijin în căutarea locului de muncă şi la locul de muncă, transport, tehnologii ajutătoare, instruire, specializare;

6. asistent personal al persoanei cu handicap grav - persoana care supraveghează, acordă asistenţă şi îngrijire copilului sau adultului cu handicap grav, pe baza planului de recuperare pentru copilul cu handicap, respectiv a planului individual de servicii al persoanei adulte cu handicap;

7. asistent personal profesionist - persoana fizică atestată care asigură la domiciliul său îngrijirea şi protecţia adultului cu handicap grav sau accentuat, aflat în condiţiile precizate de lege;

8. asistenţă vie - include asistenţa animală, ca de exemplu, câinele-ghid;

9. atelier protejat - spaţiul adaptat nevoilor persoanelor cu handicap, unde acestea desfăşoară activităţi de formare, dezvoltare şi perfecţionare a abilităţilor; poate funcţiona în locaţii din comunitate, în centre de zi, în centre rezidenţiale şi în unităţi de învăţământ speciale;

10. bugetul personal complementar - stabileşte limitele cheltuielilor personale din cursul unei luni, în funcţie de gradul de handicap, pentru plata taxei de abonament radio/TV, a abonamentului telefonic cu impulsuri incluse şi a taxei pentru abonamentul la curentul electric;

11. căi şi mijloace de acces - elementele prin care se asigură accesul în clădirile publice şi care asigură posibilitatea deplasării persoanelor cu handicap în interiorul clădirii;

12. cerinţe educative speciale - necesităţile educaţionale suplimentare, complementare obiectivelor generale ale educaţiei adaptate particularităţilor individuale şi celor caracteristice unei anumite deficienţe sau tulburări/dificultăţi de învăţare, precum şi o asistenţă complexă de tip medical, social etc.;

13. clădiri de utilitate publică - clădirile aparţinând instituţiilor publice şi private care oferă populaţiei diferite tipuri de servicii;

14. comisie de evaluare a persoanelor adulte cu handicap - organul de specialitate fără personalitate juridică în subordinea consiliilor judeţene, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti, ale cărei atribuţii principale sunt stabilite prin prezenta lege;

15. contractare - procedura de finanţare/cofinanţare de către autorităţile administraţiei publice locale a serviciilor sociale publice realizate de furnizorii privaţi de servicii sociale, acreditaţi în condiţiile legii;

16. dizabilitate - termenul generic pentru afectări/deficienţe, limitări de activitate şi restricţii de participare, definite conform Clasificării internaţionale a funcţionării, dizabilităţii şi sănătăţii, adoptată şi aprobată de Organizaţia Mondială a Sănătăţii, şi care relevă aspectul negativ al interacţiunii individ-context;

17. egalizarea şanselor - procesul prin care diferitele structuri sociale şi de mediu, infrastructura, serviciile, activităţile informative sau documentare devin disponibile şi persoanelor cu handicap;

18. incluziune socială - setul de măsuri şi acţiuni multidimensionale din domeniile protecţiei sociale, ocupării forţei de muncă, locuirii, educaţiei, sănătăţii, informării şi comunicării, mobilităţii, securităţii, justiţiei şi culturii, destinate combaterii excluziunii sociale;

19. indemnizaţie lunară - prestaţia socială lunară reprezentând sume de bani acordate persoanelor cu handicap de natură să faciliteze egalizarea de şanse, asigurarea unei vieţi autonome şi favorizarea incluziunii lor sociale;

20. integrare socială - procesul de interacţiune dintre individ sau grup şi mediul social, prin intermediul căruia se realizează un echilibru funcţional al părţilor;

21. însoţitor - persoana care acompaniază persoana cu handicap şi care beneficiază de drepturi în condiţiile prevăzute de lege;

22. loc de muncă protejat - spaţiul aferent activităţii persoanei cu handicap, adaptat nevoilor acesteia, care include cel puţin locul de muncă, echipamentul, toaleta şi căile de acces;

23. manager de caz - membrul echipei pluridisciplinare care coordonează, monitorizează şi evaluează îndeplinirea planului individual de servicii, precum şi măsurile luate în legătură cu adultul cu handicap;

23^1. măsuri de protecție - măsuri stabilite de comisia de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, cuprinse în programul individual de reabilitare și integrare socială, de tip: asistent personal, asistent personal profesionist, servicii sociale la domiciliu sau centre de zi sau rezidențiale.

24. plan individual de servicii - documentul care fixează obiective pe termen scurt, mediu şi lung, precizând modalităţile de intervenţie şi sprijin pentru adulţii cu handicap, prin care se realizează activităţile şi serviciile precizate în programul individual de reabilitare şi integrare socială;

25. program individual de reabilitare şi integrare socială - documentul elaborat de comisia de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, în care sunt precizate activităţile şi serviciile de care adultul cu handicap are nevoie în procesul de integrare socială;

26. reprezentant legal - părintele sau persoana desemnată, potrivit legii, să exercite drepturile şi să îndeplinească obligaţiile faţă de persoana cu handicap;

27. şanse egale - rezultatul procesului de egalizare a şanselor, prin care diferitele structuri ale societăţii şi mediului sunt accesibile tuturor, inclusiv persoanelor cu handicap;

28. tehnologie asistivă şi de acces - tehnologia care asigură accesul cu şanse egale al persoanelor cu handicap la mediul fizic, informaţional şi comunicaţional;

29. unitate protejată autorizată - operatorul economic de drept public sau privat, cu gestiune proprie, în cadrul căruia cel puţin 30% din numărul total de angajaţi cu contract individual de muncă sunt persoane cu handicap.

CAPITOLUL II
Drepturile persoanelor cu handicap

ART. 6

Persoanele cu handicap beneficiază de drepturi la:

a) ocrotirea sănătăţii - prevenire, tratament şi recuperare;
b) educaţie şi formare profesională;
c) ocuparea şi adaptarea locului de muncă, orientare şi reconversie profesională;
d) asistenţă socială, respectiv servicii sociale şi prestaţii sociale;
e) locuinţă, amenajarea mediului de viaţă personal ambiant, transport, acces la mediul fizic, informaţional şi comunicaţional;
f) petrecerea timpului liber, acces la cultură, sport, turism;
g) asistenţă juridică;
h) facilităţi fiscale;
i) evaluare şi reevaluare prin examinarea la domiciliu a persoanelor nedeplasabile de către membrii comisiei de evaluare, la un interval de 2 ani.

ART. 7

(1) Promovarea şi respectarea drepturilor persoanelor cu handicap revin, în principal, autorităţilor administraţiei publice locale unde îşi are domiciliul sau reşedinţa persoana cu handicap şi, în subsidiar, respectiv complementar, autorităţilor administraţiei publice centrale, societăţii civile şi familiei sau reprezentantului legal al persoanei cu handicap.

(2) În baza principiului egalizării şanselor, autorităţile publice competente au obligaţia să asigure resursele financiare necesare şi să ia măsuri specifice pentru ca persoanele cu handicap să aibă acces nemijlocit şi neîngrădit la servicii.

(3) Legitimația acordată persoanelor cu handicap este eliberată de direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București, costurile fiind suportate din bugetele acestora, și este valabilă și recunoscută pe întreg teritoriul țării.

(4) Modelul legitimației este aprobat prin ordin al ministrului muncii și justiției sociale.

ART. 8

(1) Autoritatea Naţională pentru Persoanele cu Handicap şi celelalte autorităţi publice centrale şi locale au obligaţia să asigure, potrivit prezentei legi, condiţiile necesare pentru integrarea şi incluziunea socială a persoanelor cu handicap.

(2) Autoritatea Naţională pentru Persoanele cu Handicap elaborează politici şi asigură monitorizarea şi controlul respectării drepturilor persoanelor cu handicap.

(3) În vederea realizării dispoziţiilor prevăzute la alin. (2), Autoritatea Naţională pentru Persoanele cu Handicap poate încheia parteneriate cu organizaţii neguvernamentale ale persoanelor cu handicap, care reprezintă interesele acestora sau care desfăşoară activităţi în domeniul promovării şi apărării drepturilor omului.

Secţiunea 1 Sănătate și recuperare

ART. 9

(1) Pentru protecția sănătății fizice și mentale a persoanelor cu handicap, autoritățile publice au obligația să ia următoarele măsuri specifice:

a) să includă nevoile persoanelor cu handicap și ale familiilor acestora în toate politicile, strategiile și programele de dezvoltare regională, județeană sau locală, precum și în programele guvernamentale de ocrotire a sănătății;

b) să creeze condiții de disponibilitate, respectiv de transport, infrastructură, rețele de comunicare, a serviciilor medicale și sociomedicale;

c) să înființeze și să susțină centre de reabilitare specializate pe tipuri de handicap;

d) să creeze condiții pentru asigurarea tehnologiei asistive și de acces;

e) să dezvolte programe de prevenire a apariției handicapului;

f) să sprijine accesul la tratamentul balnear și de recuperare;

g) să includă și să recunoască sportul ca mijloc de recuperare, dezvoltând programe specifice.

(2) Persoanele cu handicap, familiile acestora sau reprezentanții lor legali au dreptul la toate informațiile referitoare la diagnosticul medical și de recuperare/reabilitare, la serviciile și programele disponibile, în toate stadiile acestora, precum și la drepturile și obligațiile în domeniu.

ART. 10

Persoanele cu handicap beneficiază de asistenţă medicală gratuită, inclusiv de medicamente gratuite, atât pentru tratamentul ambulatoriu, cât şi pe timpul spitalizării, în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate, în condiţiile stabilite prin contractul-cadru.

ART. 11

(1) În vederea asigurării asistenţei de recuperare/reabilitare, persoanele cu handicap au dreptul la:

a) dispozitive medicale gratuite în ambulatoriu, conform listei şi în condiţiile prevăzute în Contractul-cadru privind condiţiile acordării asistenţei medicale în cadrul sistemului asigurărilor sociale de sănătate şi a normelor sale de aplicare;

b) servicii gratuite de cazare şi masă şi pentru însoţitorul copilului cu handicap grav sau accentuat ori al adultului cu handicap grav sau accentuat în unităţile sanitare cu paturi, sanatorii şi staţiuni balneare, la recomandarea medicului de familie ori a medicului specialist, asigurate de la Fondul naţional unic de asigurări sociale de sănătate, conform Contractului-cadru privind condiţiile acordării asistenţei medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate;

c) un bilet gratuit de tratament balnear, în cursul unui an pe baza programului individual de reabilitare şi integrare socială şi a recomandării medicului de familie sau a medicului specialist.

(2) În termen de maximum 30 de zile de la data depunerii documentaţiei de către persoana cu handicap sau reprezentantul legal al acesteia, casele de asigurări de sănătate au obligaţia să emită decizia ori aprobarea de plată pentru fiecare dispozitiv medical sau tip de dispozitiv medical acordat persoanelor cu handicap.

(3) Contravaloarea preţului de referinţă pentru produsele prevăzute la alin. (1) lit. a) se suportă integral din Fondul naţional unic de asigurări sociale de sănătate, prin casa de asigurări de sănătate de care aparţine asiguratul.

(4) Numărul biletelor de tratament balnear gratuit care se acordă adulţilor cu handicap se stabileşte proporţional cu numărul potenţialilor beneficiari faţă de numărul total al biletelor de tratament balnear gratuit stabilite prin legea anuală a bugetului asigurărilor sociale de stat.

ART. 12 – Abrogat.

ART. 13 – Abrogat.

ART. 14 – Abrogat.

SECŢIUNEA a 2-a
Educaţie

ART. 15

(1) Persoanele cu handicap au acces liber şi egal la orice formă de educaţie, indiferent de vârstă, în conformitate cu tipul, gradul de handicap şi nevoile educaţionale ale acestora.

(2) Persoanelor cu handicap li se asigură educaţia permanentă şi formarea profesională de-a lungul întregii vieţi.

(3) Persoana cu handicap sau, după caz, familia ori reprezentantul legal constituie principalul factor de decizie în alegerea formei şi tipului de şcolarizare, precum şi a unităţii de învăţământ.

ART. 16

(1) Educaţia persoanelor cu handicap este parte integrantă a sistemului naţional de învăţământ, coordonat de Ministerul Educaţiei Naţionale.

(2) Educaţia persoanelor cu handicap se realizează prin:

a) învăţământul de masă;

b) învăţământul special integrat, organizat în învăţământul de masă;

c) învăţământul special;

d) învăţământul la domiciliu sau pe lângă unităţile de asistenţă medicală;
e) alte variante educaţionale.
(3) Copiii şi tinerii cu handicap şi/sau cu cerinţe educative speciale, integraţi în învăţământul de masă, beneficiază de suport educaţional prin cadre didactice de sprijin şi itinerante, de la caz la caz.
(4) Copiii şi tinerii cu handicap şi/sau cu cerinţe educative speciale au dreptul să studieze şi să se instruiască în limba maternă.
(5) Orientarea şcolară şi orientarea profesională a copiilor şi tinerilor cu handicap şi cu cerinţe educative speciale se realizează prin hotărâre a comisiei de orientare şcolară şi profesională din cadrul centrelor judeţene de resurse şi de asistenţă educaţională, respectiv din Centrul Municipiului Bucureşti de Resurse şi Asistenţă Educaţională, care eliberează certificatul de orientare şcolară şi profesională.
(6) Unităţile de învăţământ special dispun de regulă de cantină şcolară şi, după caz, internat şcolar, în condiţiile legii.
(7) Elevii cu handicap şi/sau cerinţe educative speciale beneficiază gratuit de masă şi cazare în internatele şcolare şi alte drepturi materiale prevăzute de legislaţia în domeniu.
(8) Studenţii cu handicap beneficiază, la cerere, de reducere cu 50% a taxelor pentru cazare şi masă la cantinele şi căminele studenţeşti.
(9) Valoarea reducerii prevăzute la alin. (8) se asigură din bugetul instituţiilor de învăţământ publice sau private.

ART. 17

(1) Finanţarea învăţământului special şi special integrat se asigură din sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat prin bugetele locale ale consiliilor judeţene şi ale sectoarelor municipiului Bucureşti, indiferent de locul de domiciliu al copiilor, prin contract managerial.
(2) În situaţia în care un copil cu cerinţe educative speciale este protejat în condiţiile Legii nr. 272/2004 privind protecţia şi promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările ulterioare, într-un serviciu de tip rezidenţial şi este şcolarizat în alt judeţ/sector faţă de cel de domiciliu, cheltuielile aferente creşterii şi îngrijirii acestuia sunt asigurate din bugetul instituţiei în subordinea căreia funcţionează serviciul de tip rezidenţial.

ART. 18

(1) În cadrul procesului de învăţământ, indiferent de nivelul acestuia, persoanele cu handicap au dreptul la:
a) servicii educaţionale de sprijin;
b) dotarea cu echipament tehnic adaptat tipului şi gradului de handicap şi utilizarea acestuia;
c) adaptarea mobilierului din sălile de curs;
d) manuale şcolare şi cursuri în format accesibil pentru elevii şi studenţii cu deficienţe de vedere;
e) utilizarea echipamentelor şi softurilor asistive în susţinerea examenelor de orice tip şi nivel.

(2) Preşcolarii, elevii şi studenţii cu handicap, împreună cu asistenţii personali şi asistenţii personali profesionişti, după caz, au dreptul la locuri gratuite în tabere de odihnă, o dată pe an, indiferent de forma de învăţământ.

(3) Sumele aferente dreptului prevăzut la alin. (2) se asigură de la bugetul de stat prin bugetul Autorităţii Naţionale pentru Tineret.

ART. 19

În vederea asigurării accesului persoanelor cu handicap în unităţile şi instituţiile de învăţământ, autorităţile publice au obligaţia să ia următoarele măsuri specifice:

a) să promoveze şi să garanteze accesul la educaţie şi formare profesională al persoanelor cu handicap;

b) să asigure şcolarizarea la domiciliu a persoanelor cu handicap nedeplasabile pe durata perioadei de şcolarizare obligatorie, precum şi pregătirea şcolară, indiferent de locul în care persoana cu handicap se află, inclusiv prin cadrele didactice de sprijin/itinerante;

c) să asigure accesul la formele de educaţie permanentă, adaptându-le nevoilor educaţionale ale persoanelor cu handicap;

d) să sprijine cooperarea dintre unităţile de învăţământ special sau de masă cu familia şi comunitatea, în vederea asigurării unei oferte educaţionale care răspunde nevoilor individuale ale persoanelor cu handicap;

e) să sprijine pregătirea cadrelor didactice în vederea adaptării practicilor educaţionale pentru elevii cu handicap din grupe sau clase de învăţământ obişnuit;

f) să asigure posibilitatea practicării unui sport de către orice persoană cu handicap, precum şi pregătirea cadrelor didactice în vederea însuşirii de către acestea a unor noţiuni medicale şi tehnice specifice;

g) să asigure servicii educaţionale de sprijin pentru persoanele cu handicap şi familiile acestora, prin specialişti în domeniul psihopedagogiei speciale;

h) să asigure accesul în unităţile şi instituţiile de învăţământ.

SECŢIUNEA a 3-a
Locuinţă

ART. 20

(1) În vederea asigurării accesului persoanelor cu handicap la obţinerea unei locuinţe, autorităţile publice au obligaţia să ia măsuri pentru introducerea unui criteriu de prioritate pentru închirierea, la nivelurile inferioare, a locuinţelor care aparţin domeniului public al statului ori unităţilor administrativ-teritoriale ale acestuia.

(2) Persoanele cu handicap grav beneficiază de următoarele drepturi:

a) acordarea unei camere de locuit, suplimentar faţă de normele minimale de locuit prevăzute de lege, pe baza contractelor de închiriere pentru locuinţele care aparţin domeniului public sau privat al statului ori al unităţilor administrativ-teritoriale ale acestuia;

b) scutirea de la plata chiriei pentru suprafeţele locative cu destinaţie de locuinţe deţinute de stat sau de unităţile administrativ-teritoriale ale acestuia şi care sunt în folosinţa acestor persoane.

(3) Beneficiază de prevederile alin. (2) şi familia sau reprezentantul legal pe perioada în care are în îngrijire un copil ori un adult cu handicap grav.

(4) Beneficiază de prevederile alin. (2) lit. b) şi adultul cu handicap accentuat.

SECŢIUNEA a 4-a
Cultură, sport, turism

ART. 21

(1) Autorităţile competente ale administraţiei publice au obligaţia să faciliteze accesul persoanelor cu handicap la valorile culturii, la obiectivele de patrimoniu, turistice, sportive şi de petrecere a timpului liber.

(2) În vederea asigurării accesului persoanelor cu handicap la cultură, sport şi turism, autorităţile administraţiei publice au obligaţia să ia următoarele măsuri specifice:

a) să sprijine participarea persoanelor cu handicap şi a familiilor acestora la manifestări culturale, sportive şi turistice;

b) să organizeze, în colaborare sau parteneriat cu persoane juridice, publice ori private, manifestări şi activităţi culturale, sportive, de petrecere a timpului liber;

c) să asigure condiţii pentru practicarea sportului de către persoanele cu handicap;

d) să sprijine activitatea organizaţiilor sportive ale persoanelor cu handicap.

(3) Copilul cu handicap, precum şi persoana care îl însoţeşte beneficiază de gratuitate la bilete de intrare la spectacole, muzee, manifestări artistice şi sportive.

(4) Adulţii cu handicap beneficiază de bilete de intrare la spectacole, muzee, manifestări artistice şi sportive, astfel:

a) adultul cu handicap grav sau accentuat, precum şi persoana care îl însoţeşte beneficiază de gratuitate;

b) adultul cu handicap mediu şi uşor beneficiază de bilete de intrare în aceleaşi condiţii ca pentru elevi şi studenţi.

(5) Sumele aferente drepturilor prevăzute la alin. (3) şi (4) se suportă din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Culturii şi Cultelor, al Agenţiei Naţionale pentru Sport, din bugetele locale sau, după caz, din bugetul organizatorilor publici ori privaţi.

SECŢIUNEA a 5-a
Transport

ART. 22

Autorităţile administraţiei publice locale au obligaţia să ia următoarele măsuri specifice în vederea asigurării transportului în comun al persoanelor cu handicap:

a) să achiziţioneze mijloace de transport în comun adaptate;

b) să adapteze mijloacele de transport în comun aflate în circulaţie în limitele tehnice posibile, conform reglementărilor în vigoare;

c) să realizeze, în colaborare ori în parteneriat cu persoanele juridice, publice sau private, programe de transport al persoanelor cu handicap.

ART. 23

(1) Persoanele cu handicap grav şi accentuat beneficiază de gratuitate pe toate liniile la transportul urban cu mijloace de transport în comun de suprafaţă şi cu metroul.

(2) Beneficiază de prevederile alin. (1) şi următoarele persoane:

a) însoţitorii persoanelor cu handicap grav, în prezenţa acestora;

b) însoţitorii copiilor cu handicap accentuat, în prezenţa acestora;

c) însoţitorii adulţilor cu handicap auditiv şi mintal accentuat, în prezenţa acestora, pe baza anchetei sociale realizate de către asistentul social din cadrul compartimentului specializat al primăriei în a cărei rază teritorială îşi are domiciliul sau reşedinţa persoana cu handicap;

d) asistenţii personali ai persoanelor cu handicap grav;

e) asistenţii personali profesionişti ai persoanelor cu handicap grav sau accentuat.

(3) Legitimaţia pentru transportul urban cu mijloace de transport în comun de suprafaţă este valabilă pe întregul teritoriu al ţării, fiind recunoscută de toate regiile de transport local, şi este eliberată de direcţiile generale de asistenţă socială şi protecţia copilului judeţene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti, costurile fiind suportate din bugetele judeţelor, respectiv ale sectoarelor municipiului Bucureşti.

(4) Sumele aferente dreptului prevăzut la alin. (1) şi (2) se asigură din bugetele locale.

(5) Modalitatea de acordare a gratuităţii şi cuantumul acesteia se stabilesc prin hotărâre a consiliilor locale.

ART. 24

(1) Persoanele cu handicap grav beneficiază de gratuitatea transportului interurban, la alegere, cu orice tip de tren, în limita costului unui bilet la tren interregio IR cu regim de rezervare la clasa a II-a, cu autobuzele sau cu navele pentru transport fluvial, pentru 12 călătorii dus-întors pe an calendaristic.

(2) Beneficiază de prevederile alin. (1) şi următoarele persoane:

a) însoţitorii persoanelor cu handicap grav, numai în prezenţa acestora;

b) asistenţii personali ai persoanelor cu handicap grav.

(3) Persoanele cu handicap accentuat beneficiază de gratuitatea transportului interurban, la alegere, cu orice tip de tren, în limita costului unui bilet la tren interregio IR cu regim de rezervare la clasa a II-a, cu autobuzele sau cu navele pentru transport fluvial, pentru 6 călătorii dus-întors pe an calendaristic.

(4) Beneficiază de prevederile alin. (3) şi însoţitorii copiilor cu handicap accentuat, numai în prezenţa acestora.

(5) Persoanele cu afecţiuni renale care necesită hemodializă în alte localităţi decât cele de domiciliu beneficiază de gratuitatea transportului interurban, la alegere, cu orice tip de tren, în limita costului unui bilet la tren interregio IR cu regim de rezervare la clasa a II-a, cu autobuzele sau cu navele pentru transport fluvial şi peste numărul de călătorii prevăzut, în funcţie de recomandarea centrului de dializă.

(6) Beneficiază de prevederile alin. (5) şi asistenţii personali sau însoţitorii persoanelor cu handicap care necesită hemodializă.

(6^1) Dreptul prevăzut la alin. (1) - (6) se asigură în baza biletelor de călătorie gratuită care se tipăresc de către direcţiile generale de asistenţă socială şi protecţia copilului

județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București, costul tipăririi fiind suportat din bugetele acestora.

(7) Sumele aferente drepturilor prevăzute la alin. (1) - (6) se asigură din bugetul de stat prin bugetul Autorităţii Naţionale pentru Persoanele cu Handicap.

(8) Modalitatea de acordare a drepturilor prevăzute la alin. (1) - (6) se stabileşte prin hotărâre a Guvernului*).

---

*) A se vedea Hotărârea Guvernului nr. 680/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice privind modalitatea de acordare a drepturilor la transport interurban gratuit persoanelor cu handicap, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 487 din 20 iulie 2007.

SECŢIUNEA a 6-a
Asistenţă juridică

ART. 25

(1) Persoanele cu handicap beneficiază de protecţie împotriva neglijării şi abuzului, indiferent de locul unde acestea se află.

(2) În cazul în care persoana cu handicap, indiferent de vârstă, este în imposibilitate totală sau parţială de a-şi administra bunurile personale, aceasta beneficiază de protecţie juridică sub forma curatelei sau tutelei şi de asistenţă juridică.

(3) Odată cu preluarea tutelei, tutorele are obligaţia de a face un inventar al tuturor bunurilor mobile şi imobile ale persoanei cu handicap şi prezintă anual un raport de gestiune autorităţii tutelare din unitatea administrativ-teritorială în care persoana cu handicap are domiciliul sau reşedinţa.

(4) În cazul în care persoana cu handicap nu are rude ori persoane care să accepte tutela, instanţa judecătorească va putea numi ca tutore autoritatea administraţiei publice locale sau, după caz, persoana juridică privată care asigură protecţia şi îngrijirea persoanei cu handicap.

(5) Monitorizarea respectării obligaţiilor care revin tutorelui persoanei cu handicap este asigurată de autoritatea tutelară din unitatea administrativ-teritorială în a cărei rază îşi are domiciliul sau reşedinţa persoana cu handicap.

(6) Părintele, reprezentantul legal, tutorele, precum şi organizaţia neguvernamentală al cărei membru este persoana cu handicap o poate asista pe aceasta în faţa instanţelor judecătoreşti competente.

(7) Judecarea cauzelor care au ca obiect obţinerea de către persoanele cu handicap a drepturilor prevăzute de prezenta lege se face cu celeritate.

SECŢIUNEA a 7-a
Facilităţi

ART. 26 – Abrogat.

ART. 27

(1) Persoanele adulte cu handicap grav sau accentuat pot beneficia de credit a cărui dobândă se suportă din bugetul de stat, prin transferuri de la bugetul Autorităţii Naţionale pentru Persoanele cu Handicap la bugetele direcţiilor generale de asistenţă socială şi protecţia copilului judeţene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti, în baza unui contract privind angajamentul de plată a dobânzii pentru achiziţionarea unui singur autovehicul şi pentru adaptarea unei locuinţe conform nevoilor individuale de acces, cu condiţia plăţii la scadenţă a ratelor creditului, dar şi cu condiţia ca valoarea creditului să nu depăşească 10.000 de euro, iar returnarea creditului să nu depăşească 10 ani. În cazul achiziţionării de autovehicule adaptate special pentru transportul persoanelor cu handicap netransferabile, dependente de scaunul cu rotile, valoarea creditului nu poate depăşi 20.000 de euro, perioada de rambursare fiind de 15 ani.

(1^1) Persoanele care au contractat un credit în condiţiile prevăzute la alin. (1) şi cărora, în urma reevaluării, li s-a schimbat încadrarea în gradul de handicap beneficiază în continuare de aceleaşi condiţii de rambursare până la achitarea creditului.

(2) Beneficiază de prevederile alin. (1) şi familia sau persoana care are în îngrijire cel puţin un copil cu handicap grav ori accentuat.

(3) Metodologia de preluare de către direcţiile generale de asistenţă socială şi protecţia copilului judeţene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti a contractelor privind angajamentul de plată a dobânzii încheiate de Autoritatea Naţională pentru Persoanele cu Handicap şi de asigurare a transferurilor financiare se aprobă prin ordin al preşedintelui Autorităţii Naţionale pentru Persoanele cu Handicap.

ART. 28

(1) Persoanele cu handicap, precum şi însoţitorii sau, după caz, asistenţii personali ai acestora, deţinători de autoturisme, beneficiază de scutire de la plata tarifului de utilizare a reţelelor de drumuri naţionale, prevăzut în Ordonanţa Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare şi a tarifului de trecere pe reţeaua de drumuri naţionale din România, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 424/2002, cu modificările şi completările ulterioare.

(2) Scutirea prevăzută la alin. (1) se aplică pentru un singur autoturism deţinut de fiecare din persoanele îndreptăţite potrivit prevederilor alin. (1).

ART. 29 – Abrogat.

SECŢIUNEA a 8-a
Asigurarea continuităţii în măsurile de protecţie

ART. 30

În vederea asigurării corelării serviciilor din sistemul de protecţie a copilului cu handicap cu serviciile din sistemul de protecţie a persoanelor adulte cu handicap, autorităţile responsabile ale administraţiei publice au obligaţia să ia următoarele măsuri specifice:

a) să planifice şi să asigure tranziţia tânărului cu handicap din sistemul de protecţie a copilului în sistemul de protecţie a persoanei adulte cu handicap, în baza nevoilor individuale identificate ale acestuia;

b) să asigure continuitatea serviciilor acordate persoanelor cu handicap;
c) să instituie măsuri menite să asigure pregătirea tânărului pentru viaţa adultă şi pentru viaţa independentă;
d) să desfăşoare, în colaborare sau în parteneriat cu persoanele juridice, publice ori private, programe de pregătire pentru viaţa de adult;
e) să desfăşoare activităţi de informare a tânărului cu handicap în ceea ce priveşte oportunităţile de educaţie, angajare, acces la viaţa familială şi viaţa socială, la diferite mijloace de petrecere a timpului liber;
f) să evalueze, la cerere, elevii cu handicap şi cu cerinţe educaţionale speciale.

CAPITOLUL III
Servicii şi prestaţii sociale

SECŢIUNEA 1
Servicii sociale

ART. 31
(1) Dreptul la asistenţă socială sub formă de servicii sociale se acordă la cerere sau din oficiu, după caz, pe baza actelor doveditoare, în condiţiile prevăzute de lege.
(2) Cererea pentru acordarea dreptului la servicii sociale se înregistrează la autoritatea administraţiei publice locale în a cărei rază teritorială îşi are domiciliul sau reşedinţa persoana cu handicap.
(3) Cererea şi actele doveditoare se depun spre înregistrare de persoana cu handicap, familia sa, reprezentantul legal, asistentul personal, asistentul personal profesionist sau organizaţia neguvernamentală al cărei membru este persoana cu handicap.
(4) În vederea asigurării serviciilor sociale necesare persoanelor cu handicap, autorităţile publice au obligaţia să ia următoarele măsuri speciale:
a) să creeze condiţii de acces pentru toate tipurile de servicii corespunzătoare nevoilor individuale ale persoanelor cu handicap;
b) să iniţieze, să susţină şi să dezvolte servicii sociale centrate pe persoana cu handicap, în colaborare sau în parteneriat cu persoane juridice, publice ori private;
c) să asigure ponderea personalului de specialitate angajat în sistemul de protecţie a persoanelor cu handicap în raport cu tipurile de servicii sociale: asistenţi sociali, psihologi, instructori de ergoterapie, kinetoterapeuţi, pedagogi de recuperare, logopezi, psihopedagogi, cadre didactice de sprijin, educatori specializaţi, medici psihiatri, medici dentişti, infirmieri;
d) să implice în activităţile de îngrijire, reabilitare şi integrare a persoanei cu handicap familia acesteia;
e) să asigure instruirea în problematica specifică a persoanei cu handicap a personalului care îşi desfăşoară activitatea în sistemul de protecţie a persoanelor cu handicap, inclusiv a asistenţilor personali şi a asistenţilor personali profesionişti;
f) să dezvolte şi să sprijine programe de colaborare între părinţi şi specialişti în domeniul handicapului, în colaborare sau în parteneriat cu persoanele juridice, publice ori private;

g) să înfiinţeze şi să susţină sistemul bazat pe managementul de caz în protecţia persoanei cu handicap;
h) să încurajeze şi să susţină activităţile de voluntariat;
i) să asigure asistenţă şi îngrijire sociomedicală la domiciliul persoanei cu handicap.

ART. 32

(1) Persoanele adulte cu handicap beneficiază de servicii sociale acordate:
a) la domiciliu;
b) în comunitate;
c) în centre de zi şi centre rezidenţiale, publice sau private.
(2) Serviciile sociale destinate persoanelor cu handicap sunt proiectate şi adaptate conform nevoilor individuale ale persoanei.

ART. 33

(1) Autorităţile administraţiei publice locale au obligaţia de a organiza, administra şi finanţa servicii sociale destinate persoanelor cu handicap, în condiţiile legii.
(2) Autorităţile administraţiei publice locale pot contracta servicii sociale cu furnizori de servicii sociale de drept privat, acreditaţi, în condiţiile legii.
(3) Costul serviciului social contractat nu poate depăşi costul avut de serviciul respectiv la data contractării sau costul mediu al funcţionării serviciului la data înfiinţării, în cazul unui serviciu nou.
(4) Modalitatea de contractare va fi stabilită prin normele metodologice*) de aplicare a prevederilor prezentei legi.

---

*) A se vedea Hotărârea Guvernului nr. 268/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecţia şi promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 4 aprilie 2007.

ART. 34

(1) Serviciile sociale destinate persoanelor adulte cu handicap se află în coordonarea metodologică a Autorităţii Naţionale pentru Persoanele cu Dizabilităţi.
(2) Evaluarea, monitorizarea şi controlul privind respectarea standardelor minime de calitate sunt în competenţa Agenţiei Naţionale pentru Plăţi şi Inspecţie Socială, precum şi a agenţiilor judeţene pentru plăţi şi inspecţie socială, respectiv a municipiului Bucureşti.
(3) În realizarea activităţilor de coordonare metodologică, personalul Autorităţii Naţionale pentru Persoanele cu Dizabilităţi are acces în spaţiile care au legătură cu furnizarea de servicii sociale, la date şi informaţii legate de persoanele cu handicap beneficiare ale serviciului respectiv.

SECŢIUNEA a 2-a
Asistentul personal

ART. 35

(1) Persoana adultă cu handicap grav are dreptul la un asistent personal, în baza evaluării sociopsihomedicale.

(2) Copilul cu handicap grav are dreptul la un asistent personal.

ART. 36

(1) Poate fi încadrată cu contract individual de muncă în funcţia de asistent personal persoana care îndeplineşte următoarele condiţii:

a) are vârsta minimă de 18 ani împliniţi;

b) nu a fost condamnată pentru săvârşirea unei infracţiuni care ar face-o incompatibilă cu exercitarea ocupaţiei de asistent personal;

c) are capacitate deplină de exerciţiu;

d) are o stare de sănătate corespunzătoare, atestată de medicul de familie sau pe baza unui examen medical de specialitate;

e) a absolvit cel puţin cursurile învăţământului general obligatoriu, cu excepţia rudelor şi afinilor până la gradul al IV-lea inclusiv ale persoanei cu handicap grav, precum şi cu excepţia soţului sau soţiei, după caz; în situaţii excepţionale, la propunerea asistentului social din cadrul aparatului propriu al consiliului local în a cărui rază teritorială îşi are domiciliul sau reşedinţa persoana care urmează să îndeplinească funcţia de asistent personal, Autoritatea Naţională pentru Persoanele cu Handicap poate aproba derogarea de la îndeplinirea condiţiilor de studii şi în cazul altor persoane.

(2) Nu pot deţine calitatea de asistent personal persoanele care beneficiază de concediu pentru creşterea copilului în vârstă de până la 2 ani sau, în cazul copilului cu handicap, de până la 7 ani.

ART. 37

(1) Pe perioada îngrijirii şi protecţiei persoanei cu handicap grav, pe baza contractului individual de muncă, asistentul personal are următoarele drepturi:

a) salariu stabilit potrivit prevederilor Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice;

b) program de lucru care să nu depăşească în medie 8 ore pe zi şi 40 de ore pe săptămână;

c) concediu anual de odihnă, potrivit dispoziţiilor legale aplicabile personalului încadrat în instituţii publice;

d) transport urban gratuit, în condiţiile prevăzute la art. 23;

e) transport interurban, în condiţiile prevăzute la art. 24.

(2) Pe perioada absenţei temporare a asistentului personal, angajatorul are obligaţia de a asigura persoanei cu handicap grav un înlocuitor al asistentului personal.

(3) În situaţia în care angajatorul nu poate asigura un înlocuitor al asistentului personal, persoanei cu handicap grav i se acordă indemnizaţia prevăzută la art. 43 alin. (1) sau găzduirea într-un centru de tip respiro.

ART. 38

Asistentul personal are următoarele obligaţii principale:

a) să participe, o dată la 2 ani, la instruirea organizată de angajator;

b) să semneze un angajament, ca act adiţional la contractul individual de muncă, prin care îşi asumă răspunderea de a realiza integral planul de recuperare pentru copilul cu handicap grav, respectiv planul individual de servicii al persoanei adulte cu handicap grav;

c) să presteze pentru persoana cu handicap grav toate activităţile şi serviciile prevăzute în contractul individual de muncă, în fişa postului şi în planul de recuperare pentru copilul cu handicap grav, respectiv în planul individual de servicii al persoanei adulte cu handicap grav;

d) să trateze cu respect, bună-credinţă şi înţelegere persoana cu handicap grav şi să nu abuzeze fizic, psihic sau moral de starea acesteia;

e) să comunice direcţiilor generale de asistenţă socială şi protecţia copilului judeţene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti, în termen de 48 de ore de la luarea la cunoştinţă, orice modificare survenită în starea fizică, psihică sau socială a persoanei cu handicap grav şi alte situaţii de natură să modifice acordarea drepturilor prevăzute de lege.

ART. 39

(1) Contractul individual de muncă al asistentului personal se încheie cu primăria localităţii de domiciliu sau reşedinţă a persoanei cu handicap grav, după caz, în termen de maximum 30 de zile de la data înregistrării cererii.

(2) Contractul individual de muncă se întocmeşte în 3 exemplare, câte unul pentru fiecare parte contractantă, iar cel de-al treilea exemplar se transmite direcţiilor generale de asistenţă socială şi protecţia copilului judeţene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti, în termen de 5 zile de la încheierea acestuia.

(3) Modalităţile şi condiţiile de încheiere, modificare şi încetare a contractului individual de muncă al asistentului personal se completează cu prevederile Legii nr. 53/2003 - Codul muncii, cu modificările şi completările ulterioare.

(4) Contractul individual de muncă al asistentului personal încetează de drept în cazul decesului persoanei cu handicap grav.

ART. 40

(1) Autorităţile administraţiei publice locale au obligaţia să prevadă în bugetul local sumele necesare din care se suportă salarizarea, precum şi celelalte drepturi cuvenite asistentului personal, potrivit legii. Sumele se asigură integral de la bugetul de stat, din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată, în baza numărului de beneficiari comunicat de unităţile administrativ-teritoriale.

(2) Serviciul public de asistenţă socială dispune efectuarea de controale periodice asupra activităţii asistenţilor personali şi prezintă semestrial un raport consiliului local.

ART. 41

Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către asistentul personal a obligaţiilor prevăzute de dispoziţiile legale în sarcina lui, precum şi a celor prevăzute în contractul

individual de muncă atrage răspunderea disciplinară, civilă sau, după caz, penală a acestuia, în condiţiile legii.

ART. 42*)

(1) Adultul cu handicap vizual grav poate opta pentru asistent personal sau indemnizaţie de însoţitor.

(2) Persoanele cu handicap grav care au şi calitatea de pensionari de invaliditate încadraţi în gradul I de invaliditate pot opta pentru indemnizaţia pentru însoţitor prevăzută de Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările şi completările ulterioare, sau pentru asistent personal. Dreptul de opţiune se menţine şi în cazul trecerii pensionarilor de invaliditate la pensia pentru limită de vârstă.

(3) Invalizii de război care au şi calitatea de persoane cu handicap grav şi sunt pensionari de invaliditate gradul I beneficiază atât de dreptul prevăzut la alin. (2), cât şi de dreptul prevăzut la art. 3 din Legea nr. 49/1999 privind pensiile I.O.V.R., cu modificările şi completările ulterioare.

(4) Părinţii sau, după caz, reprezentanţii legali ai copilului cu handicap grav, persoana sau familia care a primit în plasament un copil cu handicap grav, adulţii cu handicap grav ori reprezentanţii legali ai acestora, cu excepţia celor cu handicap vizual grav, pot opta între asistent personal şi primirea unei indemnizaţii lunare.

(5) Opţiunea se exprimă prin cerere adresată în scris direcţiilor generale de asistenţă socială şi protecţia copilului judeţene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti, şi devine valabilă numai pe baza acordului exprimat în scris al acestora.

(6) Direcţiile generale de asistenţă socială şi protecţia copilului judeţene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti, vor comunica angajatorului, în termen de 5 zile, acordul pentru opţiunea exprimată în condiţiile prevăzute la alin. (5).

(7) – Abrogat.

***)** A se vedea şi Ordinul ministrului muncii, familiei, protecţiei sociale şi persoanelor vârstnice nr. 2272/2013 pentru aprobarea Procedurii de aplicare a prevederilor art. 42 din Legea nr. 448/2006 privind protecţia şi promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, coroborate cu cele ale art. 77 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.

ART. 43

(1) Indemnizaţia lunară prevăzută la art. 42 alin. (4) este în cuantum egal cu salariul net al asistentului personal gradaţia 0, stabilit potrivit prevederilor legale care reglementează nivelul de salarizare a personalului plătit din fonduri publice.

(2) Plata indemnizaţiei lunare se asigură de primăriile în a căror rază teritorială îşi are domiciliul sau reşedinţa persoana cu handicap grav.

(3) Plata indemnizaţiei se face pe perioada valabilităţii certificatului de încadrare în grad de handicap, emis de comisiile de protecţie a copiilor sau de comisiile de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, după caz.

(4) Nu pot beneficia de indemnizaţia lunară:

a) părinţii sau reprezentanţii legali ai copilului cu handicap grav pentru care s-a stabilit măsură de protecţie specială, în condiţiile legii, la un asistent maternal sau într-un serviciu de tip rezidenţial;

b) adulţii cu handicap grav sau reprezentanţii lor legali, pe perioada în care adulţii cu handicap grav se află în îngrijirea şi protecţia asistentului personal profesionist, în centre rezidenţiale publice, cu excepţia centrului de tip respiro, ori în alte tipuri de instituţii rezidenţiale publice cu caracter social, medico-social, în care se asigură întreţinere completă din partea autorităţii administraţiei publice pe o perioadă mai mare de o lună;

c) persoanele cu handicap grav care sunt reţinute, arestate sau condamnate definitiv la o pedeapsă privativă de libertate, pe perioada reţinerii, arestării ori a detenţiei.

ART. 44

Autorităţile administraţiei publice locale prevăzute la art. 43 alin. (2) au obligaţia:

a) de a angaja şi salariza asistentul personal al persoanei cu handicap grav, în condiţiile prezentei legi;

b) de a asigura şi garanta plata indemnizaţiei lunare, în cazul în care persoana cu handicap grav sau reprezentantul ei legal a optat pentru aceasta.

SECŢIUNEA a 3-a
Asistentul personal profesionist

ART. 45

(1) Adultul cu handicap grav sau accentuat care nu dispune de spaţiu de locuit, nu realizează venituri ori realizează venituri de până la nivelul salariului mediu pe economie poate beneficia de îngrijirea şi protecţia unui asistent personal profesionist.

(1^1) Îngrijirea și protecția persoanei adulte cu handicap grav sau accentuat se asigură de către asistentul personal profesionist, altul decât soțul, soția sau rudele în linie dreaptă.

(2) Îngrijirea şi protecţia adulţilor cu handicap grav sau accentuat de către asistentul personal profesionist se fac pe baza deciziei comisiilor de evaluare a persoanelor adulte cu handicap judeţene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti.

(3) Opinia adultului cu handicap grav sau accentuat se va lua în considerare la luarea deciziei referitoare la stabilirea asistentului personal profesionist.

(4) Contractul de muncă al asistentului personal profesionist se încheie de către direcţiile generale de asistenţă socială şi protecţia copilului judeţene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti, sau de către furnizorii de servicii sociale privaţi, acreditaţi în condiţiile legii.

(5) Monitorizarea şi controlul activităţii de îngrijire şi protecţie a adulţilor cu handicap grav şi accentuat de către asistentul personal profesionist se fac de direcţiile generale de asistenţă socială şi protecţia copilului judeţene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti.

(6) Asistentul maternal care îngrijeşte copilul cu handicap grav sau accentuat până la vârsta majoratului poate opta să devină asistent personal profesionist.

ART. 46

Pentru fiecare adult cu handicap aflat în îngrijirea și protecția asistentului personal profesionist se acordă o alocație lunară de îngrijire reprezentând cheltuieli lunare de locuit, hrană și echipament, astfel:

a) 1,2 din indicatorul social de referință, prevăzut de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, pentru persoana adultă cu handicap accentuat;

b) 1,5 din indicatorul social de referință, prevăzut de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, pentru persoana adultă cu handicap grav.

ART. 47

(1) Pe perioada îngrijirii şi protecţiei adulţilor cu handicap grav sau accentuat, asistentul personal profesionist beneficiază de următoarele drepturi:

a) salariul de bază stabilit potrivit dispoziţiilor Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice;

b) un spor de 15% calculat la salariul de bază, pentru suprasolicitare neuropsihică şi condiţii de muncă deosebite în care îşi desfăşoară activitatea;

c) un spor de 15% calculat la salariul de bază, pe perioada în care are în îngrijire şi protecţie cel puţin două persoane adulte cu handicap grav sau accentuat;

d) un spor de 25% calculat la salariul de bază, pe perioada în care are în îngrijire şi protecţie o persoană adultă cu handicap grav sau accentuat, infectat cu HIV ori bolnav de SIDA.

(2) Asistentul personal profesionist beneficiază şi de alte drepturi, după cum urmează:

a) consiliere şi sprijin din partea specialiştilor de la direcţiile generale de asistenţă socială şi protecţia copilului judeţene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti, ori a furnizorilor de servicii sociale, în vederea îndeplinirii obligaţiilor ce îi revin cu privire la îngrijirea şi protecţia persoanei adulte cu handicap grav sau accentuat;

b) decontarea cheltuielilor de transport interurban, cazare şi masă, în cazul în care deplasarea se face în interesul adultului cu handicap grav sau accentuat, în condiţiile stabilite pentru personalul din sectorul bugetar;

c) transport urban gratuit, în condiţiile prevăzute la art. 23.

(3) Pe perioada concediului de odihnă, angajatorul are obligaţia de a asigura persoanei cu handicap grav sau accentuat un înlocuitor al asistentului personal profesionist ori găzduirea într-un centru de tip respiro.

ART. 47^1

(1) Finanțarea sumelor prevăzute la art. 46 și 47 se asigură din bugetul propriu al județului, respectiv al sectorului municipiului București, în a cărui rază teritorială își are domiciliul sau reședința asistentul personal profesionist.

(2) Direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București pot contracta servicii sociale licențiate de tip asistent personal profesionist cu furnizori privați de servicii sociale, acreditați, în condițiile legii.

ART. 48

(1) Condiţiile de obţinere a atestatului, procedurile de atestare şi statutul asistentului personal profesionist se reglementează prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Autorităţii Naţionale pentru Persoanele cu Handicap.

(2) Standardele minime obligatorii pentru asigurarea îngrijirii şi protecţiei adulţilor cu handicap grav sau accentuat la asistentul personal profesionist se elaborează de Autoritatea Naţională pentru Persoanele cu Dizabilităţi şi se aprobă prin ordin al ministrului muncii şi justiţiei sociale.

ART. 49

Asistentul personal profesionist are următoarele obligaţii principale:

a) să participe anual la instruirea organizată de angajator;

b) să semneze un angajament, ca act adiţional la contractul individual de muncă, prin care îşi asumă răspunderea de a realiza integral planul individual de servicii al adultului cu handicap grav sau accentuat;

c) să presteze pentru adultul cu handicap grav sau accentuat toate activităţile şi serviciile prevăzute în contractul individual de muncă, în fişa postului şi în planul individual de servicii;

d) să trateze cu respect, bună-credinţă şi înţelegere adultul cu handicap grav sau accentuat şi să nu abuzeze fizic, psihic ori moral de starea acestuia;

e) să comunice direcţiilor generale de asistenţă socială şi protecţia copilului judeţene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti, în termen de 48 de ore de la luarea la cunoştinţă, orice modificare survenită în starea fizică, psihică ori socială a adultului cu handicap grav sau accentuat şi alte situaţii de natură să modifice acordarea drepturilor prevăzute de lege.

ART. 50

Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către asistentul personal profesionist a obligaţiilor prevăzute de dispoziţiile legale în sarcina acestuia, precum şi a celor prevăzute în contractul individual de muncă atrage răspunderea disciplinară, civilă, ori, după caz, penală a asistentului personal profesionist, în condiţiile legii.

SECŢIUNEA a 4-a
Centre pentru persoanele adulte cu handicap

ART. 51

(1) Persoana cu handicap poate beneficia de servicii sociale acordate în centre de zi și centre rezidențiale de diferite tipuri, publice, public-private sau private.

(2) Centrele de zi și centrele rezidențiale reprezintă servicii sociale acordate persoanelor adulte cu handicap, cu personal calificat și infrastructură adecvată; centrele rezidențiale sunt servicii sociale în care persoana cu handicap este găzduită cel puțin 24 de ore.

(3) În sensul prezentei legi, tipurile de centre rezidențiale pentru persoane adulte cu handicap sunt:

a) locuințe protejate;
b) centre pentru viață independentă;
c) centre de abilitare și reabilitare;
d) centre de îngrijire și asistență;
e) centre respiro/centre de criză.

(4) Capacitatea centrelor rezidențiale pentru persoane adulte cu handicap nu poate fi mai mare de 50 de locuri.

(5) Admiterea unei persoane cu handicap într-un centru rezidențial, cu excepția celor prevăzute la alin. (3) lit. e), se face în cazul în care acesteia nu i se pot asigura servicii la domiciliu sau în comunitate.

(6) Centrele de zi și centrele rezidențiale publice pentru persoane adulte cu handicap se înființează ca structuri cu sau fără personalitate juridică, cu avizul Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități, astfel:

a) în subordinea consiliilor județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, în structura direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului;
b) în subordinea autorității administrației publice locale la nivel de municipiu, oraș sau comună, în structura serviciului public de asistență socială, cu excepția celor de la alin. (3) lit. b)-d).

(7) Centrele de zi și centrele rezidențiale private pentru persoanele adulte cu handicap se înființează ca structuri cu sau fără personalitate juridică, cu avizul Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități.

(8) Centrele de zi și centrele rezidențiale publice și private pentru persoane adulte cu handicap funcționează cu respectarea standardelor specifice de calitate.

(9) Centrele publice și private pentru persoane adulte cu handicap sunt coordonate metodologic de Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități.

(10) Finanțarea măsurilor de protecție de tip centre de zi și centre rezidențiale pentru persoanele adulte cu handicap se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului sau al autorității administrației publice locale la nivel de municipiu, oraș sau comună, după caz, din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată alocate cu această destinație, în proporție de cel mult 90% din necesarul stabilit anual de Ministerul Muncii și Justiției Sociale la elaborarea bugetului de stat, în baza standardelor de cost calculate pentru beneficiari/tipuri de servicii sociale.

ART. 52

(1) În vederea desfăşurării unui tip de activităţi cu caracter inovator în domeniul protecţiei persoanelor cu handicap, furnizorii de servicii sociale acreditaţi pot înfiinţa, administra şi finanţa centre-pilot, pentru o durată de maximum 2 ani.

(2) Evaluarea activităţilor cu caracter inovator se realizează de Autoritatea Naţională pentru Persoanele cu Dizabilităţi.

ART. 53

(1) Într-un centru de zi sau rezidenţial serviciile sociale pot fi furnizate în sistem integrat cu serviciile medicale, de educaţie, de locuire, de ocupare a forţei de muncă şi altele asemenea.

(2) Persoanele cu handicap din centrele de zi sau rezidenţiale beneficiază de servicii medicale din cadrul pachetului de servicii medicale de bază care se suportă din bugetul Fondului naţional unic de asigurări sociale de sănătate, conform Contractului-cadru privind condiţiile acordării asistenţei medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate.

(3) Coordonarea serviciilor sociale furnizate în sistem integrat se face de autoritatea administraţiei publice locale sau de furnizorul de servicii sociale care înfiinţează, administrează şi finanţează centrul.

(4) Ministerul Educaţiei, Cercetării şi Tineretului alocă fonduri de la buget pentru finanţarea cheltuielilor aferente:

a) activităţilor de educaţie desfăşurate în centrele pentru persoanele cu handicap;

b) perfecţionării pregătirii profesionale a cadrelor didactice;

c) altor acţiuni şi activităţi, în condiţiile legii.

ART. 54

(1) Persoana cu handicap are dreptul să fie îngrijită şi protejată într-un centru din localitatea/judeţul în a cărei/cărui rază teritorială îşi are domiciliul sau reşedinţa.

(2) Finanţarea centrelor publice se face din bugetele proprii ale judeţelor, respectiv ale sectoarelor municipiului Bucureşti, pe teritoriul cărora funcţionează acestea.

(3) În cazul în care nevoile individuale ale persoanei cu handicap nu pot fi asigurate în condiţiile prevăzute la alin. (1), persoana cu handicap poate fi îngrijită şi protejată într-un centru aflat în altă unitate administrativ-teritorială.

(4) Decontarea cheltuielilor dintre autorităţile administraţiei publice locale se face în baza costului mediu lunar al cheltuielilor efectuate în luna anterioară de centrul în care persoana cu handicap este îngrijită şi protejată.

(5) Modalitatea de decontare va fi stabilită prin normele metodologice*) de aplicare a prevederilor prezentei legi.

---

*) A se vedea Hotărârea Guvernului nr. 268/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecţia şi promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 4 aprilie 2007.

ART. 55

(1) Furnizorul de servicii sociale are obligaţia de a promova, facilita şi asigura personalului programe de formare profesională, precum şi programe de instruire specifică cu privire la problematica handicapului şi legislaţia în domeniu.

(2) Personalul din cadrul centrelor prevăzute la art. 51 alin. (1) are obligaţia respectării standardelor specifice de calitate, precum şi a prevederilor legale privind drepturile persoanelor cu handicap.

(3) Nerespectarea prevederilor alin. (2) atrage, după caz, răspunderea disciplinară, contravenţională sau penală, conform prevederilor legale.

ART. 56

(1) Personalul de specialitate care îşi desfăşoară activitatea în centrele publice din mediul rural, de zi şi rezidenţiale pentru copiii şi adulţii cu handicap, beneficiază de decontarea cheltuielilor de transport dus-întors de la domiciliu, în condiţiile legii.

(2) Sumele necesare acordării drepturilor prevăzute la alin. (1) se asigură din bugetele proprii ale judeţelor, respectiv ale sectoarelor municipiului Bucureşti, pe a căror rază teritorială funcţionează centrul.

SECŢIUNEA a 5-a
Prestaţii sociale pentru persoanele cu handicap

ART. 57

(1) Dreptul la prestaţiile sociale se stabileşte prin decizie a directorului executiv al direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului. în baza documentului care atestă încadrarea în grad de handicap din evidenţa direcţiilor generale de asistenţă socială şi protecţia copilului.

(2) Plata prestaţiilor sociale se face din oficiu, în baza deciziei directorului executiv al direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului.

(3) În situaţia în care persoana încadrată în grad de handicap nu doreşte să beneficieze de prestaţii sociale poate depune cerere în acest sens.

(4) Cererea prevăzută la alin. (3) se înregistrează la autoritatea administraţiei publice locale competente în a cărei rază teritorială îşi are domiciliul sau reşedinţa persoana cu handicap şi se transmite direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului în maximum 5 zile lucrătoare de la înregistrare.

(5) Dreptul la prestaţii sociale se acordă începând cu luna următoare celei în care persoana a fost încadrată în grad de handicap şi încetează cu luna următoare celei în care persoana nu mai este încadrată în grad de handicap sau, după caz, a depunerii cererii prevăzute la alin. (3).

ART. 58

(1) Copiii cu handicap, inclusiv copiii cu handicap de tip HIV/SIDA, beneficiază de alocaţie de stat în condiţiile şi în cuantumul prevăzut de lege, majorat cu 100%.

(2) Copiii cu handicap de tip HIV/SIDA beneficiază de o alocaţie lunară de hrană, calculată pe baza alocaţiei zilnice de hrană stabilite pentru consumurile colective din unităţile sanitare publice.

(3) Adultul cu handicap vizual grav primeşte pentru plata însoţitorului o indemnizaţie echivalentă cu salariul net al asistentului personal gradaţia 0, stabilit potrivit prevederilor Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice.

(4) Adultul cu handicap beneficiază, în condiţiile prezentei legi, de următoarele prestaţii sociale:

a) indemnizaţie lunară, indiferent de venituri:

1. 70% din indicatorul social de referinţă, prevăzut de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru şomaj şi stimularea ocupării forţei de muncă, cu modificările şi completările ulterioare, pentru adultul cu handicap grav;

2. 53% din indicatorul social de referință, prevăzut de Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, pentru adultul cu handicap accentuat;

b) buget personal complementar lunar, indiferent de venituri:

1. 30% din indicatorul social de referință, prevăzut de Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, pentru adultul cu handicap grav;
2. 22% din indicatorul social de referință, prevăzut de Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, pentru adultul cu handicap accentuat;
3. 12% din indicatorul social de referință, prevăzut de Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, pentru adultul cu handicap mediu.

(5) Părintele, tutorele sau persoana care se ocupă de creșterea și îngrijirea copilului cu handicap în baza unei măsuri de protecție specială, stabilită în condițiile legii, beneficiază de prestații sociale, pe perioada în care îl are în îngrijire, supraveghere și întreținere, astfel:

a) 60% din indicatorul social de referință, prevăzut de Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, în cazul copilului cu handicap grav;

b) 35% din indicatorul social de referință, prevăzut de Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, în cazul copilului cu handicap accentuat;

c) 12% din indicatorul social de referință, prevăzut de Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, în cazul copilului cu handicap mediu.

(6) Nu pot beneficia de prevederile alin. (4):

a) adulţii cu handicap îngrijiţi şi protejaţi în centre rezidenţiale publice, cu excepţia centrului de tip respiro, ori în alte tipuri de instituţii rezidenţiale publice cu caracter social sau medico-social, în care se asigură întreţinere completă din partea autorităţii administraţiei publice pe o perioadă mai mare de o lună;

b) persoanele cu handicap care sunt reţinute, arestate sau condamnate definitiv la o pedeapsă privativă de libertate, pe perioada reţinerii, arestării ori a detenţiei;

c) adulţii cu handicap grav sau accentuat care realizează venituri, aflaţi în îngrijirea şi protecţia asistentului personal profesionist.

(7) – Abrogat.

(8) – Abrogat.

(9) De dreptul prevăzut la alin. (2) poate beneficia copilul bolnav de SIDA numai pe perioada în care este îngrijit în familie.

(10) Sumele aferente drepturilor prevăzute la alin. (1) - (5) şi cheltuielilor de administrare se vor asigura prin bugetele proprii ale judeţelor/sectoarelor municipiului Bucureşti din transferuri de la bugetul de stat către bugetele locale, prevăzute cu această destinaţie în bugetul Ministerului Muncii, Familiei şi Egalităţii de Şanse.

(11) Plata drepturilor prevăzute la alin. (1) - (5) se realizează prin direcţiile generale de asistenţă socială şi protecţia copilului judeţene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti.

(12) Bugetul personal complementar prevăzut la alin. (4) lit. b) nu este luat în calcul la stabilirea altor drepturi şi obligaţii.

(13) În situația în care din calculul prestațiilor prevăzute la alin. (4) și (5) rezultă fracțiuni în bani, acestea se rotunjesc la un leu în favoarea beneficiarilor.

(14) Drepturile restante aferente deciziilor emise şi neplătite în anul 2006 pentru persoanele cu handicap vizual, stabilite în baza Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 102/1999 privind protecţia specială şi încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 519/2002, cu modificările şi completările ulterioare, se asigură şi se plătesc de către Ministerul Muncii, Familiei şi Egalităţii de Şanse prin direcţiile de muncă şi protecţie socială judeţene, respectiv a municipiului Bucureşti.

SECŢIUNEA a 6-a
Obligaţiile persoanelor cu handicap, ale familiei sau reprezentanţilor legali

ART. 59

(1) Persoanele adulte cu handicap au următoarele obligaţii:

a) să se prezinte din oficiu pentru evaluare/reevaluare la structurile competente în domeniu;

b) să se prezinte din oficiu pentru reevaluare la comisiile de evaluare pentru încadrarea în grad şi tip de handicap, cu cel puţin 30 de zile înainte de expirarea termenului de valabilitate al certificatului de încadrare în grad şi tip de handicap;

c) să se prezinte pentru reevaluare, la solicitarea structurilor competente în domeniu, cu excepţia persoanelor cu handicap a căror afecţiune a generat deficienţe funcţionale şi/sau structural-anatomice într-un stadiu ireversibil, care nu pot urma programe de recuperare şi pentru care comisia de evaluare a stabilit un termen permanent de valabilitate a certificatului de încadrare în grad şi tip de handicap;

d) să depună diligenţele necesare pentru a beneficia de drepturile prevăzute de lege;

e) să urmeze activităţile şi serviciile prevăzute în planul de recuperare pentru copilul cu handicap, respectiv în planul individual de servicii al adultului cu handicap;

f) să depună diligenţe pentru încadrarea în muncă, în condiţiile legii, în raport cu pregătirea, posibilităţile fizice şi psihice, pe baza recomandărilor comisiei cu competenţă în domeniu;

g) să colaboreze cu asistenţii sociali şi echipele de specialişti, în scopul recuperării, reabilitării, orientării profesionale şi integrării sociale;

h) să aducă la cunoştinţa direcţiilor generale de asistenţă socială şi protecţia copilului judeţene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti, în termen de 48 de ore de la luarea la cunoştinţă, orice modificare cu privire la gradul de handicap, domiciliu sau reşedinţă, starea materială şi alte situaţii de natură să modifice acordarea drepturilor prevăzute de lege.

(2) Persoanele pentru care comisia de evaluare a stabilit un termen permanent de valabilitate a certificatului de încadrare în grad şi tip de handicap se prezintă pentru reevaluare în următoarele situaţii:

a) solicită acest lucru ca urmare a agravării condiţiei lor medico-psihosociale;

b) sunt convocate de către structurile competente în cazul existenţei unor suspiciuni justificate privind încălcarea prevederilor legale referitoare la încadrarea în grad şi tip de handicap.

ART. 60

Persoana care are în îngrijire, supraveghere şi întreţinere un copil sau adult cu handicap are următoarele obligaţii principale:

a) să asigure creşterea şi îngrijirea corespunzătoare a persoanei cu handicap;

b) să respecte şi/sau să urmeze activităţile şi serviciile prevăzute în planul de recuperare pentru copilul cu handicap, respectiv în planul individual de servicii al adultului cu handicap;

c) să însoţească persoana cu handicap, la termenul necesar sau la solicitare, pentru evaluare şi reevaluare, la comisiile cu competenţă în domeniu;

d) să se prezinte la solicitarea direcţiilor generale de asistenţă socială şi protecţia copilului judeţene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti;

e) să colaboreze cu asistenţii sociali şi specialiştii care au ca scop recuperarea, reabilitarea, orientarea profesională şi integrarea socială;

f) să comunice direcţiilor generale de asistenţă socială şi protecţia copilului judeţene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti, în termen de 48 de ore de la luarea la cunoştinţă, orice modificare cu privire la gradul de handicap, domiciliu sau reşedinţă, starea materială, precum şi alte situaţii de natură să modifice acordarea drepturilor prevăzute de lege.

CAPITOLUL IV
Accesibilitate

ART. 61

În vederea asigurării accesului persoanelor cu handicap la mediul fizic, informaţional şi comunicaţional, autorităţile publice au obligaţia să ia următoarele măsuri specifice:

a) să promoveze şi să implementeze conceptul Acces pentru toţi, pentru a împiedica crearea de noi bariere şi apariţia unor noi surse de discriminare;

b) să sprijine cercetarea, dezvoltarea şi producţia de noi tehnologii de informare şi comunicare şi tehnologii asistive;

c) să recomande şi să susţină introducerea în pregătirea iniţială a elevilor şi studenţilor a unor cursuri referitoare la problematica handicapului şi a nevoilor acestora, precum şi la diversificarea modalităţilor de realizare a accesibilităţii;

d) să faciliteze accesul persoanelor cu handicap la noile tehnologii;

e) să asigure accesul la informaţiile publice pentru persoanele cu handicap;

f) să asigure interpreţi autorizaţi ai limbajului mimico-gestual şi ai limbajului specific persoanelor cu surdocecitate;

g) să proiecteze şi să deruleze, în colaborare sau în parteneriat cu persoanele juridice, publice ori private, programe de accesibilitate sau de conştientizare asupra importanţei acesteia.

ART. 62

(1) Clădirile de utilitate publică, căile de acces, clădirile de locuit construite din fonduri publice, mijloacele de transport în comun şi staţiile acestora, taxiurile, vagoanele de transport feroviar pentru călători şi peroanele principalelor staţii, spaţiile de parcare, străzile şi drumurile publice, telefoanele publice, mediul informaţional şi

comunicaţional vor fi adaptate conform prevederilor legale în domeniu, astfel încât să permită accesul neîngrădit al persoanelor cu handicap.

(2) Clădirile de patrimoniu şi cele istorice se vor adapta, cu respectarea caracteristicilor arhitectonice, conform prevederilor legale în domeniu.

(3) Costurile lucrărilor necesare pentru realizarea adaptărilor prevăzute la alin. (1) şi (2) se suportă din bugetele autorităţilor administraţiei publice centrale sau locale şi din sursele proprii ale persoanelor juridice cu capital privat, după caz.

(4) Autorităţile administraţiei publice locale au obligaţia să includă reprezentanţi ai organizaţiilor neguvernamentale ale persoanelor cu handicap în comisiile de recepţie a lucrărilor de construcţie ori de adaptare a obiectivelor prevăzute la alin. (1) şi (2).

ART. 63

(1) Autorităţile prevăzute de lege au obligaţia să elibereze autorizaţia de construcţie pentru clădirile de utilitate publică numai în condiţiile respectării prevederilor legale în domeniu, astfel încât să fie permis accesul neîngrădit al persoanelor cu handicap.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică şi pentru clădirile de locuit care se construiesc ori pentru care se realizează lucrări de consolidare, de reabilitare, de extindere şi/sau de modernizare, cu finanţare din fonduri publice.

(3) Adaptarea accesului în clădirile aflate în patrimoniul public sau privat al statului ori al unităţilor administrativ-teritoriale se face şi în condiţiile când nu se realizează lucrările prevăzute la alin. (2), la solicitarea persoanelor cu handicap grav, locatari ai acestora.

ART. 64

(1) Pentru a facilita accesul neîngrădit al persoanelor cu handicap la transport şi călătorie, până la 31 decembrie 2010, autorităţile administraţiei publice locale au obligaţia să ia măsuri pentru:

a) adaptarea tuturor mijloacelor de transport în comun aflate în circulaţie;

b) adaptarea tuturor staţiilor mijloacelor de transport în comun conform prevederilor legale, inclusiv marcarea prin pavaj tactil a spaţiilor de acces spre uşa de intrare în mijlocul de transport;

c) montarea panourilor de afişaj corespunzătoare nevoilor persoanelor cu handicap vizual şi auditiv în mijloacele de transport public;

d) imprimarea cu caractere mari şi în culori contrastante a rutelor şi a indicativelor mijloacelor de transport în comun.

(2) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, toţi operatorii de taxi au obligaţia să asigure cel puţin o maşină adaptată transportului persoanelor cu handicap care utilizează fotoliul rulant.

(3) Constituie discriminare refuzul conducătorului de taxi de a asigura transportul persoanei cu handicap şi a dispozitivului de mers.

(4) Până la data de 31 decembrie 2007, autorităţile administraţiei publice locale competente au obligaţia să ia măsuri pentru:

a) adaptarea trecerilor de pietoni de pe străzile şi drumurile publice conform prevederilor legale, inclusiv marcarea prin pavaj tactil;

b) montarea sistemelor de semnalizare sonoră şi vizuală la intersecţiile cu trafic intens.

(5) Câinele-ghid care însoţeşte persoana cu handicap grav are acces liber şi gratuit în toate locurile publice şi în mijloacele de transport.

(6) Până la data de 31 decembrie 2010, administratorii infrastructurii feroviare şi operatorii de transport feroviar au următoarele obligaţii:

a) să adapteze cel puţin un vagon şi staţiile principale de tren, pentru a permite accesul persoanelor cu handicap care utilizează fotoliul rulant;

b) să marcheze prin pavaj tactil contrastant căile spre peroanele de îmbarcare, ghişee sau alte utilităţi.

ART. 65

(1) În spaţiile de parcare de pe lângă clădirile de utilitate publică, precum şi în cele organizate vor fi adaptate, rezervate şi semnalizate prin semn internaţional cel puţin 4% din numărul total al locurilor de parcare, dar nu mai puţin de două locuri, pentru parcarea gratuită a mijloacelor de transport pentru persoane cu handicap.

(2) Persoanele cu handicap sau reprezentanţii legali ai acestora, la cerere, pot beneficia de un card-legitimaţie pentru locurile gratuite de parcare. Autovehiculul care transportă o persoană cu handicap posesoare de card-legitimaţie beneficiază de parcare gratuită.

(3) Modelul cardului-legitimaţie va fi stabilit în normele metodologice*) de aplicare a prevederilor prezentei legi. Eliberarea cardurilor se face de către autorităţile administraţiei publice locale.

(4) Costurile aferente dreptului prevăzut la alin. (2) se suportă din bugetele locale.

(5) În spaţiile de parcare ale domeniului public şi cât mai aproape de domiciliu administratorul acestora repartizează locuri de parcare gratuită persoanelor cu handicap care au solicitat şi au nevoie de astfel de parcare.

---

*) A se vedea Hotărârea Guvernului nr. 268/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecţia şi promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 4 aprilie 2007.

ART. 66

(1) Editurile au obligaţia să pună matriţele electronice utilizate pentru tipărirea cărţilor şi revistelor la dispoziţia persoanelor juridice autorizate care le solicită pentru a le transforma în format accesibil persoanelor cu deficienţe de vedere sau de citire, în condiţiile Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor şi drepturile conexe, cu modificările şi completările ulterioare.

(2) Bibliotecile publice au obligaţia să înfiinţeze secţii cu carte în formate accesibile persoanelor cu deficienţe de vedere sau de citire.

ART. 67

(1) Până la data de 31 martie 2007, operatorii de telefonie au următoarele obligaţii:

a) să adapteze cel puţin o cabină la o baterie de telefoane publice în conformitate cu prevederile legale în vigoare;

b) să furnizeze informaţii despre costurile serviciilor în forme accesibile persoanelor cu handicap.

(2) Operatorii de servicii bancare au obligaţia să pună la dispoziţia persoanelor cu handicap, la solicitarea acestora, extrase de cont şi alte informaţii în formate accesibile.

(3) Angajaţii operatorilor de servicii bancare şi poştale au obligaţia de a acorda asistenţă în completarea formularelor, la solicitarea persoanelor cu handicap.

ART. 68

Până la data de 31 decembrie 2007, proprietarii de spaţii hoteliere au următoarele obligaţii:

a) să adapteze cel puţin o cameră pentru găzduirea persoanei cu handicap care utilizează fotoliul rulant;

b) să marcheze prin pavaj sau covoare tactile intrarea, recepţia şi să deţină harta tactilă a clădirii;

c) să monteze lifturi cu însemne tactile.

ART. 69

(1) Autorităţile şi instituţiile centrale şi locale, publice sau private asigură, pentru relaţiile directe cu persoanele cu handicap auditiv ori cu surdocecitate, interpreţi autorizaţi ai limbajului mimico-gestual sau ai limbajului specific al persoanei cu surdocecitate.

(2) Metodologia de autorizare a interpreţilor*) va fi aprobată prin ordin comun al ministrului educaţiei, cercetării şi tineretului şi al ministrului muncii, familiei şi egalităţii de şanse, la propunerea Autorităţii Naţionale pentru Persoanele cu Handicap, cu consultarea Asociaţiei Naţionale a Surzilor din România, precum şi a organizaţiilor neguvernamentale din domeniul surdocecităţii.

(3) Limbajul mimico-gestual şi limbajul specific al persoanei cu surdo-cecitate sunt recunoscute oficial ca mijloace de comunicare specifice persoanelor cu handicap auditiv sau cu surdocecitate.

---

*) A se vedea Ordinul ministrului muncii, familiei şi egalităţii de şanse, al preşedintelui Autorităţii Naţionale pentru Persoanele cu Handicap şi al ministrului educaţiei, cercetării şi tineretului nr. 671/1.640/61/2007 pentru aprobarea Metodologiei de autorizarea interpreţilor limbajului mimico-gestual şi a interpreţilor limbajului specific persoanei cu surdocecitate, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 662 din 27 septembrie 2007.

ART. 70

(1) Autorităţile centrale şi locale publice, precum şi instituţiile centrale şi locale, publice sau de drept privat, au obligaţia de a asigura servicii de informare şi documentare accesibile persoanelor cu handicap.

(2) În termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, serviciile de relaţii cu publicul vor afişa şi vor dispune de informaţii accesibile persoanelor cu handicap vizual, auditiv şi mintal.

ART. 71

(1) Până la data de 31 decembrie 2007, autorităţile publice au obligaţia să ia măsuri pentru:

a) accesibilizarea paginilor de internet proprii, în vederea îmbunătăţirii accesării documentelor electronice de către persoanele cu handicap vizual şi mintal;
b) utilizarea pictogramelor în toate serviciile publice;
c) adaptarea telefoanelor pentru persoanele cu handicap auditiv.
(2) În achiziţia de echipamente şi softuri, instituţiile publice vor avea în vedere respectarea criteriului de accesibilitate.

CAPITOLUL V
Orientare, formare profesională, ocupare şi angajare în muncă

ART. 72
(1) Orice persoană cu handicap care doreşte să se integreze sau să se reintegreze în muncă are acces gratuit la evaluare şi orientare profesională, indiferent de vârstă, tipul şi gradul de handicap.
(2) Persoana cu handicap participă activ în procesul evaluării şi orientării profesionale, are acces la informare şi la alegerea activităţii, conform dorinţelor şi aptitudinilor sale.
(3) Datele şi informaţiile personale colectate în cursul procesului de evaluare şi orientare profesională sunt confidenţiale şi pot fi utilizate numai în interesul şi cu acordul persoanei cu handicap în cauză.

ART. 73
(1) Beneficiază de orientare profesională, după caz, persoana cu handicap care este şcolarizată şi are vârsta corespunzătoare în vederea integrării profesionale, persoana care nu are un loc de muncă, cea care nu are experienţă profesională sau cea care, deşi încadrată în muncă, doreşte reconversie profesională.
(2) Persoana cu handicap sau, după caz, familia ori reprezentantul legal al acesteia este principalul factor de decizie cu privire la orientarea profesională.
(3) Formarea profesională a persoanelor cu handicap se organizează, conform legii, prin programe de iniţiere, calificare, recalificare, perfecţionare şi specializare.

ART. 74
(1) În vederea asigurării evaluării, orientării, formării şi reconversiei profesionale a persoanelor cu handicap, autorităţile publice au obligaţia să ia următoarele măsuri specifice:
a) să realizeze/diversifice/susţină financiar programe privind orientarea profesională a persoanelor cu handicap;
b) să asigure pregătirea şi formarea pentru ocupaţii necesare în domeniul handicapului;
c) să coreleze pregătirea profesională a persoanelor cu handicap cu cerinţele pieţei muncii;
d) să creeze cadrul necesar pentru accesul la evaluare şi orientare profesională în orice meserie, în funcţie de abilităţile persoanelor cu handicap.
(2) Evaluarea şi orientarea profesională a adulţilor cu handicap se realizează de comisia de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, în condiţiile legii.

ART. 75

(1) Persoanele cu handicap au dreptul să li se creeze toate condiţiile pentru a-şi alege şi exercita profesia, meseria sau ocupaţia, pentru a dobândi şi menţine un loc de muncă, precum şi pentru a promova profesional.

(2) În realizarea drepturilor prevăzute la alin. (1), autorităţile publice au obligaţia să ia următoarele măsuri specifice:

a) să promoveze conceptul potrivit căruia persoana cu handicap încadrată în muncă reprezintă o valoare adăugată pentru societate şi, în special, pentru comunitatea căreia aparţine;

b) să promoveze un mediu de muncă deschis, inclusiv şi accesibil persoanelor cu handicap;

c) să creeze condiţiile şi serviciile necesare pentru ca persoana cu handicap să poată alege forma de conversie/reconversie profesională şi locul de muncă, în conformitate cu potenţialul ei funcţional;

d) să înfiinţeze şi să susţină complexe de servicii, formate din unităţi protejate autorizate şi locuinţe protejate;

e) să iniţieze şi să dezvolte forme de stimulare a angajatorilor, în vederea angajării şi păstrării în muncă a persoanelor cu handicap;

f) să acorde sprijin pentru organizarea unei pieţe de desfacere pentru produsul muncii persoanei cu handicap;

g) să diversifice şi să susţină diferite servicii sociale, respectiv consiliere pentru persoana cu handicap şi familia acesteia, informare pentru angajatori, angajare asistată şi altele asemenea;

h) să promoveze serviciile de mediere pe piaţa muncii a persoanelor cu handicap;

i) să realizeze/actualizeze permanent baza de date, pentru evidenţierea ofertei de muncă din rândul persoanelor cu handicap;

j) să dezvolte colaborări cu mass-media, în vederea creşterii gradului de conştientizare/sensibilizare a comunităţii cu privire la potenţialul, abilităţile şi contribuţia persoanelor cu handicap la piaţa muncii;

k) să realizeze, în colaborare sau parteneriat cu persoanele juridice, publice ori private, programe şi proiecte având ca obiectiv creşterea gradului de ocupare;

l) să iniţieze şi să susţină campanii de sensibilizare şi conştientizare a angajatorilor asupra abilităţilor persoanelor cu handicap;

m) să iniţieze programe specifice care stimulează creşterea participării pe piaţa muncii a forţei de muncă din rândul grupurilor supuse riscului major de excluziune socială.

ART. 76

Ministerul Educaţiei, Cercetării şi Tineretului stabileşte măsuri privind egalitatea de şanse pentru persoanele cu handicap, asigurând, acolo unde este necesar, suport adiţional adaptat nevoilor adulţilor cu handicap, sprijinind accesul acestora în unităţile şi instituţiile de învăţământ superior. Ministerul Educaţiei, Cercetării şi Tineretului iniţiază programe de educaţie permanentă a adulţilor cu handicap şi asigură sprijin privind implementarea lor.

ART. 77

(1) Persoanele cu handicap au dreptul de a munci şi de a realiza venituri în conformitate cu prevederile legislaţiei muncii, precum şi cu dispoziţiile speciale din prezenta lege.

(2) În sensul prezentei legi şi numai în contextul încadrării în muncă, prin persoană cu handicap se înţelege şi persoana invalidă gradul III.

ART. 78*)

(1) Persoanele cu handicap pot fi încadrate în muncă conform pregătirii lor profesionale şi capacităţii de muncă, atestate prin certificatul de încadrare în grad de handicap, emis de comisiile de evaluare de la nivel judeţean sau al sectoarelor municipiului Bucureşti.

(2) Autorităţile şi instituţiile publice, persoanele juridice, publice sau private, care au cel puţin 50 de angajaţi, au obligaţia de a angaja persoane cu handicap într-un procent de cel puţin 4% din numărul total de angajaţi.

(3) Autoritățile și instituțiile publice, persoanele juridice, publice sau private, care nu angajează persoane cu handicap în condițiile prevăzute la alin. (2), plătesc lunar către bugetul de stat o sumă reprezentând salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată înmulțit cu numărul de locuri de muncă în care nu au angajat persoane cu handicap.

(4) Fac excepţie de la prevederile alin. (2) instituţiile publice de apărare naţională, ordine publică şi siguranţă naţională.

(4^1) – Abrogat.

(5) Monitorizarea şi controlul respectării prevederilor art. 78 alin. (2) şi (3) se fac de către organele fiscale din cadrul Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală.

(6) În scopul stimulării angajării persoanelor cu handicap, în condițiile prevăzute la alin. (2), autoritățile și instituțiile publice, persoanele juridice publice, cu excepția celor prevăzute la alin. (4), au obligația organizării unor concursuri de angajare exclusiv pentru persoanele cu handicap, cu respectarea prevederilor legale în vigoare. Această măsură nu exclude posibilitatea persoanelor cu handicap de a participa la toate celelalte concursuri de angajare organizate de către instituția publică.

***)** A se vedea Ordinul preşedintelui Autorităţii Naţionale pentru Persoanele cu Handicap nr. 590/2008 privind aprobarea Instrucţiunilor pentru aplicarea art. 78 din Legea nr. 448/2006 privind protecţia şi promovarea drepturilor persoanelor cu handicap.

ART. 79

(1) Angajarea persoanei cu handicap în muncă se realizează în următoarele forme:

a) pe piaţa liberă a muncii;

b) la domiciliu;

c) în forme protejate.

(2) Formele protejate de angajare în muncă sunt:

a) loc de muncă protejat;

b) unitate protejată autorizată.

ART. 80

Persoanele cu handicap angajate la domiciliu beneficiază din partea angajatorului de transportul la şi de la domiciliu al materiilor prime şi materialelor necesare în activitate, precum şi al produselor finite realizate.

ART. 81

(1) Unităţile protejate pot fi înfiinţate de orice persoană fizică sau juridică, de drept public sau privat, care angajează persoane cu handicap.

(2) Unităţile protejate pot fi:

a) cu personalitate juridică;

b) fără personalitate juridică, cu gestiune proprie, sub formă de secţii, ateliere sau alte structuri în cadrul instituţiilor publice.

(3) Procedura de autorizare a unităţilor protejate se stabileşte prin ordin al ministrului muncii şi justiţiei sociale*).

***)** A se vedea Ordinul ministrului muncii, familiei şi protecţiei sociale nr. 1372/2010 privind aprobarea Procedurii de autorizare a unităţilor protejate.

ART. 82

(1) Unităţile protejate autorizate beneficiază de următoarele drepturi:

a) scutire de plata taxelor de autorizare la înfiinţare şi de reautorizare;

b) scutire de plată a impozitului pe profit, cu condiţia ca cel puţin 75% din fondul obţinut prin scutire să fie reinvestit pentru restructurare sau pentru achiziţionarea de echipamente tehnologice, maşini, utilaje, instalaţii de lucru şi/sau amenajarea locurilor de muncă protejate, în condiţiile prevăzute de Legea nr. 571/2003*), cu modificările şi completările ulterioare;

c) alte drepturi acordate de autorităţile administraţiei publice locale finanţate din fondurile proprii.

(2) La începutul fiecărui an, unităţile protejate autorizate au obligaţia să prezinte raportul de activitate pentru anul precedent Autorităţii Naţionale pentru Persoanele cu Handicap.

(3) Nerespectarea obligaţiei prevăzute la alin. (2) se sancţionează cu suspendarea autorizaţiei de funcţionare ca unitate protejată sau, după caz, cu retragerea acesteia şi cu obligaţia rambursării integrale a facilităţilor de care a beneficiat pe durata funcţionării ca unitate protejată autorizată.

(4) Procedura de suspendare sau retragere a autorizaţiei unităţilor protejate se stabileşte prin normele metodologice**) de aplicare a prevederilor prezentei legi.

---

*) Legea nr. 571/2003 a fost abrogată. A se vedea Legea nr. 227/2015.

**) A se vedea Hotărârea Guvernului nr. 268/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecţia şi promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 4 aprilie 2007.

ART. 83

(1) Persoanele cu handicap aflate în căutarea unui loc de muncă sau încadrate în muncă beneficiază de următoarele drepturi:

a) cursuri de formare profesională;

b) adaptare rezonabilă la locul de muncă;

c) consiliere în perioada prealabilă angajării şi pe parcursul angajării, precum şi în perioada de probă, din partea unui consilier specializat în medierea muncii;
d) o perioadă de probă la angajare, plătită, de cel puţin 45 de zile lucrătoare;
e) un preaviz plătit, de minimum 30 de zile lucrătoare, acordat la desfacerea contractului individual de muncă din iniţiativa angajatorului pentru motive neimputabile acestuia;
f) posibilitatea de a lucra mai puţin de 8 ore pe zi, în condiţiile legii, în cazul în care beneficiază de recomandarea comisiei de evaluare în acest sens.
g) – Abrogată.
(2) Finanţarea drepturilor prevăzute la alin. (1) lit. a) şi c) pentru persoanele cu handicap aflate în căutarea unui loc de muncă se suportă din bugetul asigurărilor pentru şomaj, în condiţiile legii.

ART. 84

Angajatorii persoanelor cu handicap beneficiază de următoarele drepturi:
a) deducerea, la calculul profitului impozabil, a sumelor aferente adaptării locurilor de muncă protejate şi achiziţionării utilajelor şi echipamentelor utilizate în procesul de producţie de către persoana cu handicap;
b) deducerea, la calculul profitului impozabil, a cheltuielilor cu transportul persoanelor cu handicap de la domiciliu la locul de muncă, precum şi a cheltuielilor cu transportul materiilor prime şi al produselor finite la şi de la domiciliul persoanei cu handicap, angajată pentru muncă la domiciliu;
c) decontarea din bugetul asigurărilor pentru şomaj a cheltuielilor specifice de pregătire, formare şi orientare profesională şi de încadrare în muncă a persoanelor cu handicap;
d) o subvenţie de la stat, în condiţiile prevăzute de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru şomaj şi stimularea ocupării forţei de muncă, cu modificările şi completările ulterioare.

CAPITOLUL VI
Încadrarea în grad de handicap

ART. 85

(1) Persoanele cu handicap beneficiază de drepturile prevăzute la art. 6 pe baza încadrării în grad de handicap, în raport cu gradul de handicap.
(2) Încadrarea în grad şi tip de handicap a copiilor cu handicap se face de comisia pentru protecţia copilului.
(3) Încadrarea în grad şi tip de handicap a adulţilor cu handicap se face de comisia de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, denumită în continuare comisie de evaluare.
(4) Comisia de evaluare este organ de specialitate al consiliului judeţean, după caz, al consiliului local al sectorului municipiului Bucureşti, cu activitate decizională în materia încadrării persoanelor adulte în grad şi tip de handicap şi are următoarea componenţă:

a) preşedinte - un medic de specialitate expertiză medicală a capacităţii de muncă, medicină internă, medicină de familie sau un medic de medicină generală, absolvent de cursuri de management în domeniul sociomedical;

b) un medic de specialitate expertiză medicală a capacităţii de muncă, medicină de familie sau un medic de medicină generală, propus de direcţia de sănătate publică judeţeană, respectiv a municipiului Bucureşti;

c) un reprezentant desemnat de organizaţiile neguvernamentale care desfăşoară activităţi în beneficiul persoanelor cu handicap;

d) un psiholog;

e) un asistent social.

(5) Componenţa nominală a comisiilor de evaluare se aprobă prin hotărâre de către consiliile judeţene sau, după caz, locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti, cu avizul Autorităţii Naţionale pentru Persoanele cu Dizabilităţi.

(6) Preşedintele comisiei de evaluare, fără a fi funcţionar public, face parte din structura de personal a direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului judeţene, respectiv a sectorului municipiului Bucureşti.

(7) Membrii comisiilor de evaluare, inclusiv preşedintele, au dreptul la o indemnizaţie de şedinţă, echivalentă cu 1% din indemnizaţia preşedintelui consiliului judeţean, respectiv a primarilor sectoarelor municipiului Bucureşti. Plata indemnizaţiei se suportă din bugetele consiliilor judeţene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti.

(8) Preşedintele şi membrii comisiei de evaluare nu fac parte din Serviciul de evaluare complexă.

(9) Activitatea de secretariat a comisiilor de evaluare este asigurată de personal care face parte din structura direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului din subordinea consiliilor judeţene, respectiv ale sectoarelor municipiului Bucureşti.

(10) Criteriile medicopsihosociale pe baza cărora se stabileşte încadrarea în grad şi tip de handicap sunt aprobate prin ordin comun al ministrului muncii, familiei şi protecţiei sociale şi al ministrului sănătăţii.

ART. 86

(1) Gradele de handicap sunt: uşor, mediu, accentuat şi grav.

(2) Tipurile de handicap sunt: fizic, vizual, auditiv, surdocecitate, somatic, mintal, psihic, HIV/SIDA, asociat, boli rare.

ART. 86^1

(1) Comisia pentru protecţia copilului stabileşte încadrarea copiilor cu dizabilităţi în grad de handicap şi eliberează certificatul de încadrare a copilului într-un grad de handicap.

(2) Termenul de valabilitate a certificatului de încadrare în grad de handicap pentru copii se stabileşte ţinând cont de situaţia concretă a copilului din punct de vedere al deficienţelor/afectărilor, limitărilor de activitate şi restricţiilor de participare şi este de minimum 6 luni şi maximum 2 ani. Pentru tânărul care urmează să împlinească 18 ani, termenul de valabilitate poate fi mai mic de 6 luni şi mai mare de 2 ani, dar nu mai mare de 2 ani şi 6 luni.

(3) Prin excepţie de la prevederile alin. (2) pentru copiii cu handicap a căror afecţiune necesită îngrijiri medicale paliative, certificate de medicul de specialitate, Comisia pentru protecţia copilului stabileşte un termen de valabilitate a certificatului valabil până la vârsta de 18 ani.

ART. 87

(1) Comisia de evaluare are următoarele atribuţii principale:

a) stabileşte încadrarea în grad şi tip de handicap şi perioada de valabilitate a certificatului, după caz, data ivirii handicapului, orientarea profesională a adultului cu handicap, pe baza raportului de evaluare complexă elaborat de serviciul de evaluare complexă;

b) stabileşte măsurile de protecţie a adultului cu handicap, în condiţiile legii;

c) – Abrogată.

d) revocă sau înlocuieşte măsura de protecţie stabilită, în condiţiile legii, dacă împrejurările care au determinat stabilirea acesteia s-au modificat;

e) soluţionează cererile privind eliberarea atestatului de asistent personal profesionist;

f) informează adultul cu handicap sau reprezentantul legal al acestuia cu privire la măsurile de protecţie stabilite şi obligaţiile ce le revin;

g) promovează drepturile persoanelor cu handicap în toate activităţile pe care le întreprinde.

(1^1) Pentru persoanele cu handicap a căror afecţiune a generat deficienţe funcţionale şi/sau structural-anatomice într-un stadiu ireversibil şi care nu pot urma programe de recuperare, Comisia de evaluare va stabili un termen permanent de valabilitate a certificatului fără a fi necesară prezentarea acestora la reevaluările periodice.

(2) Comisia de evaluare îndeplineşte orice alte atribuţii prevăzute de lege.

(3) Organizarea şi metodologia de funcţionare a comisiei de evaluare se reglementează prin hotărâre a Guvernului.

(4) Încadrarea sau respingerea încadrării în grad şi tip de handicap se atestă prin certificat emis de către comisiile de evaluare. Eliberarea certificatului este scutită de taxa de timbru.

(5) Certificatele emise potrivit prevederilor alin. (4) pot fi contestate de titularii acestora, în termen de 30 de zile calendaristice de la comunicare, la instanţa de contencios administrativ competentă, potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările şi completările ulterioare, cererile adresate instanţei fiind scutite de taxa judiciară de timbru.

(6) Activitatea comisiilor de evaluare este coordonată metodologic de Autoritatea Naţională pentru Persoanele cu Dizabilităţi.

ART. 88

În vederea exercitării atribuţiilor ce revin comisiei de evaluare, se înfiinţează serviciul de evaluare complexă a persoanelor adulte cu handicap, în cadrul direcţiilor generale de asistenţă socială şi protecţia copilului judeţene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti.

ART. 89

(1) Odată cu emiterea certificatului de încadrare în grad şi tip de handicap, comisia de evaluare are obligaţia de a elabora programul individual de reabilitare şi integrare socială a adultului cu handicap.

(2) Pentru elaborarea programului individual de reabilitare şi integrare socială, comisia de evaluare va colabora cu persoana cu handicap sau cu reprezentantul legal al acesteia.

(3) Certificatul prevăzut la alin. (1) dă dreptul adultului cu handicap de a beneficia de dispoziţiile prevăzute de lege pentru gradul de handicap respectiv.

(4) Programul individual de reabilitare şi integrare socială prevăzut la alin. (1) se întocmeşte şi se revizuieşte în conformitate cu normele metodologice*) de aplicare a prevederilor prezentei legi.

---

*) A se vedea Hotărârea Guvernului nr. 268/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecţia şi promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 4 aprilie 2007.

ART. 90 – Abrogat.

ART. 90^1

(1) În structura Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități funcționează Comisia superioară de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, denumită în continuare Comisia superioară, cu activitate de coordonare metodologică și monitorizare a activității de evaluare și încadrare în grad și tip de handicap.

(2) Comisia superioară are următoarea componență:

a) un membru, medic de specialitate expertiză medicală a capacității de muncă sau medicină fizică și de reabilitare sau un medic de medicină generală și cu experiență în dizabilitate;

b) un membru licențiat în asistență socială și cu experiență în dizabilitate;

c) un membru licențiat în psihologie și cu experiență în dizabilitate;

d) un membru licențiat în științe juridice și cu experiență în dizabilitate.

(3) Componența nominală a Comisiei superioare se aprobă prin decizie a președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități. Președintele Comisiei superioare este numit, prin aceeași decizie, dintre membrii menționați la alin. (2).

(4) Activitatea de secretariat a Comisiei superioare se asigură de personal din structura Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități.

(5) Președintele și membrii Comisiei superioare au dreptul la o indemnizație de ședință, echivalentă cu până la 5% din indemnizația președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități. Cuantumul lunar brut al indemnizațiilor de ședință, pentru fiecare membru al Comisiei superioare, nu poate depăși 35% din indemnizația președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități și se acordă proporțional cu numărul de ședințe la care a participat în luna respectivă.

(6) În situații justificate, în funcție de volumul și specificul activității, componența Comisiei superioare poate fi suplimentată cu maximum 3 membri, de alte specialități decât cele menționate la alin. (2), cu încadrarea în fondurile bugetare alocate cu această destinație.

(7) În cazul în care membrii și/sau președintele Comisiei superioare se deplasează în interesul serviciului, în țară ori în străinătate, pot beneficia de drepturile de delegare prevăzute de legislația în vigoare pentru personalul din sectorul bugetar, în limita bugetului aprobat.

ART. 90^2

(1) Principalele atribuţii ale Comisiei superioare sunt:

a) asigură coordonarea metodologică şi monitorizarea activităţii de evaluare şi încadrare în grad şi tip de handicap;

(a^1) elaborează, modifică și/sau completează Criteriile medicopsihosociale pe baza cărora se stabilește încadrarea în grad și tip de handicap a persoanelor adulte, aprobate prin ordin al ministrului muncii și justiției sociale și al ministrului sănătății, la propunerea Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități.

b) – Abrogată.

c) stabileşte prin decizie reevaluarea persoanelor adulte cu handicap, în următoarele situaţii:

1. ca urmare a recomandărilor cuprinse în documentele întocmite în urma unor acţiuni de control dispuse prin ordin al ministrului muncii, familiei şi protecţiei sociale;

2. ca urmare a autosesizării;

d) stabileşte încadrarea în grad şi tip de handicap, ca urmare a reevaluării dispuse în condiţiile lit. c);

e) participă, la solicitare, în acţiuni de verificare a activităţii de evaluare şi încadrare în grad şi tip de handicap.

(2) În exercitarea atribuţiilor prevăzute la alin. (1), Comisia superioară emite decizii după cum urmează:

a) – Abrogată.

b) de reevaluare, în condiţiile alin. (1) lit. c);

c) de încadrare/neîncadrare în grad şi tip de handicap, în urma reevaluării dispuse în condiţiile alin. (1) lit. c).

(3) Modelul deciziilor prevăzute la alin. (2) se aprobă prin regulamentul de organizare şi funcţionare al Comisiei superioare, aprobat prin ordin al ministrului muncii, familiei şi protecţiei sociale*).

(4) Deciziile emise de Comisia superioară pot fi atacate la secţia de contencios administrativ şi fiscal a tribunalului, potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările şi completările ulterioare, cererile adresate instanţei fiind scutite de taxa judiciară de timbru.

***)** A se vedea Ordinul ministrului muncii, familiei, protecţiei sociale şi persoanelor vârstnice nr. 1261/2016 privind aprobarea Regulamentului de organizare şi funcţionare a Comisiei superioare de evaluare a persoanelor adulte cu handicap.

ART. 90^3

(1) Decizia de reevaluare emisă de Comisia superioară în condiţiile art. 90^2*) alin. (1) lit. c) cuprinde recomandări cu privire la conţinutul dosarului de evaluare complexă şi va fi

transmisă direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului din raza de domiciliu a persoanei, în vederea efectuării reevaluării de către serviciul de evaluare complexă.

(2) Reevaluarea persoanei se va realiza în termen de 60 de zile lucrătoare de la data înregistrării deciziei de reevaluare la direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului.

(3) În cazul în care persoana supusă reevaluării nu se prezintă la a doua convocare a serviciului de evaluare complexă, directorul direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului dispune, prin act administrativ, suspendarea dreptului de asistenţă socială sub formă de prestaţii sociale.

(4) Procesul de reevaluare prevăzut la alin. (2) se desfăşoară în prezenţa unui reprezentant din structura de specialitate a Ministerului Muncii, Familiei şi Protecţiei Sociale, care va elabora un referat ce va fi înaintat Comisiei superioare împreună cu dosarul completat şi raportul de reevaluare complexă elaborat de serviciul de evaluare complexă.

(5) În cazul în care persoana nu se prezintă la reevaluare în termenul prevăzut la alin. (2), în baza raportului de reevaluare al serviciului de evaluare complexă însoţit de referatul reprezentantului structurii de specialitate a ministerului, Comisia superioară emite decizie de neîncadrare în grad şi tip de handicap.

(6) În baza raportului şi a referatului prevăzute la alin. (4), Comisia superioară emite decizia de încadrare/neîncadrare în grad şi tip de handicap.

(7) Punerea în executare a deciziilor emise de Comisia superioară se face de către direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului.

***)** În Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 23 iulie 2012, acest articol era indicat, în mod eronat, ca fiind "art. 902".

ART. 90^4 – Abrogat.

ART. 90^5 – Abrogat.

CAPITOLUL VII
Parteneriate

ART. 91

În activitatea de protecţie şi promovare a drepturilor persoanelor cu handicap, Autoritatea Naţională pentru Persoanele cu Handicap şi autorităţile administraţiei publice centrale şi locale întreţin relaţii de dialog, colaborare şi parteneriat cu organizaţiile neguvernamentale ale persoanelor cu handicap sau care reprezintă interesele acestora, precum şi cu instituţiile de cult recunoscute de lege cu activitate în domeniu.

ART. 92

(1) Se înfiinţează, pe lângă Autoritatea Naţională pentru Persoanele cu Handicap, Consiliul de analiză a problemelor persoanelor cu handicap, denumit în continuare Consiliul, cu rol consultativ, în următoarea componenţă:

a) preşedintele Autorităţii Naţionale pentru Persoanele cu Handicap;
b) preşedintele Consiliului Naţional al Dizabilităţii din România;
c) un reprezentant al Autorităţii Naţionale pentru Protecţia Drepturilor Copilului;
d) un reprezentant al Ministerului Muncii, Familiei şi Egalităţii de Şanse;
e) un reprezentant al Ministerului Sănătăţii Publice;
f) un reprezentant al unei organizaţii neguvernamentale pentru protecţia drepturilor omului;
g) câte un reprezentant al organismelor administraţiei publice centrale şi/sau locale, precum şi al altor organisme de drept public sau privat din domeniu, cu statut de membri nepermanenţi, în funcţie de problemele ce urmează a fi soluţionate.

(2) Consiliul are următoarele atribuţii:
a) emite avize consultative cu privire la proiectele de acte normative care au ca obiect protecţia persoanelor cu handicap, iniţiate de Autoritatea Naţională pentru Persoanele cu Handicap sau de alte autorităţi competente;
b) analizează problematica protecţiei persoanelor cu handicap şi propune măsuri privind îmbunătăţirea condiţiilor de viaţă ale acestora;
c) sesizează organele competente cu privire la încălcarea drepturilor persoanelor cu handicap.

(3) Consiliul se întruneşte în şedinţe ordinare trimestriale, precum şi în şedinţe extraordinare ori de câte ori este necesar.

(4) Convocarea membrilor se realizează de către Autoritatea Naţională pentru Persoanele cu Handicap.

(5) Şedinţele se desfăşoară la sediul Autorităţii Naţionale pentru Persoanele cu Handicap sau în orice alt loc pe care aceasta îl propune.

(6) Secretariatul Consiliului se asigură de Autoritatea Naţională pentru Persoanele cu Handicap.

(7) Modul de organizare şi funcţionare a Consiliului se aprobă prin ordin al ministrului muncii şi justiţiei sociale*), la propunerea Autorităţii Naţionale pentru Persoanele cu Dizabilităţi.

***)** A se vedea Ordinul ministrului muncii, familiei şi protecţiei sociale nr. 1645/2010 pentru aprobarea modului de organizare şi funcţionare a Consiliului de analiză a problemelor persoanelor cu handicap.

ART. 93

(1) La nivelul judeţelor şi sectoarelor municipiului Bucureşti se vor înfiinţa, pe lângă direcţiile generale de asistenţă socială şi protecţia copilului judeţene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti, comitete de analiză a problemelor persoanelor cu handicap.

(2) Înfiinţarea, precum şi modul de organizare şi funcţionare se aprobă prin hotărâre a consiliului judeţean, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti.

CAPITOLUL VIII
Finanţarea sistemului de protecţie a persoanelor cu handicap

ART. 94

(1) Protecţia persoanelor cu handicap se finanţează din următoarele surse:

a) bugetul local al comunelor, oraşelor şi municipiilor;

b) bugetele locale ale judeţelor, respectiv ale sectoarelor municipiului Bucureşti;

c) bugetul de stat;

d) contribuţii lunare de întreţinere a persoanelor cu handicap care beneficiază de servicii sociale în centre;

e) donaţii, sponsorizări şi alte surse, în condiţiile legii.

(2) Pentru a garanta primirea de către persoanele cu handicap a sumelor reprezentând prestaţii sociale, acestea vor fi constituite numai din sume provenind de la bugetul de stat şi vor fi gestionate de Ministerul Muncii, Familiei şi Egalităţii de Şanse prin direcţiile teritoriale de muncă şi protecţie socială.

(3) Nivelul contribuţiei lunare de întreţinere datorate de adulţii cu handicap asistaţi în centre sau de susţinătorii acestora, precum şi metodologia de stabilire a acesteia se aprobă prin ordin al ministrului muncii şi justiţiei sociale*).

(4) Pentru anumite servicii sociale furnizate persoanelor cu handicap se pot percepe taxe, în condiţiile stabilite de furnizorii de servicii sociale publici sau privaţi acreditaţi, cu avizul Autorităţii Naţionale pentru Persoanele cu Handicap.

***)** A se vedea Ordinul ministrului muncii, familiei, protecţiei sociale şi persoanelor vârstnice nr. 1887/2016 privind stabilirea contribuţiei lunare de întreţinere datorate de adulţii cu handicap asistaţi în centrele rezidenţiale publice pentru persoane adulte cu handicap sau de susţinătorii acestora şi aprobarea Metodologiei de stabilire a nivelului contribuţiei lunare de întreţinere datorate de adulţii cu handicap asistaţi în centrele rezidenţiale publice pentru persoane adulte cu handicap sau de susţinătorii acestora.

ART. 94^1

(1) Persoanele cu handicap grav psihic şi/sau mintal asistate în centrele rezidenţiale publice pentru persoane adulte cu handicap şi susţinătorii legali ai acestora sunt scutite de plata contribuţiei lunare de întreţinere. Costurile aferente sunt susţinute din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată în condiţiile legii, prin bugetele locale judeţene, respectiv ale sectoarelor municipiului Bucureşti.

ART. 94^2

Susţinătorii legali ai adulţilor cu handicap asistaţi în centrele rezidenţiale publice pentru persoane adulte cu handicap, care pot datora contribuţia lunară de întreţinere, sunt:

a) soţul pentru soţie sau, după caz, soţia pentru soţ;

b) copiii pentru părinţi;

c) părinţii pentru copii.

ART. 95

(1) Produsele şi serviciile realizate de centrele pentru persoanele cu handicap, aflate în coordonarea Autorităţii Naţionale pentru Persoanele cu Handicap, pot fi valorificate către persoane fizice şi juridice.

(2) Sumele obţinute în condiţiile prevăzute la alin. (1) se fac venit la bugetul local al unităţii administrativ-teritoriale în subordinea căreia funcţionează centrul respectiv.

ART. 96

(1) Autoritatea Naţională pentru Persoanele cu Handicap poate finanţa sau, după caz, cofinanţa programe de interes naţional care au ca scop integrarea, incluziunea socială şi profesională a persoanelor adulte cu handicap, precum şi creşterea calităţii vieţii acestora.

(2) Programele de interes naţional prevăzute la alin. (1), complementare acţiunilor finanţate la nivel local, pot avea următoarele obiective generale:

a) realizarea investiţiilor necesare pentru dezvoltarea, diversificarea, restructurarea şi buna funcţionare a serviciilor şi centrelor care asigură îngrijirea adulţilor cu handicap;

b) realizarea de studii, cercetări şi publicaţii în cadrul domeniului său de activitate;

c) instruirea personalului care îşi desfăşoară activitatea în cadrul serviciilor şi centrelor pentru persoanele cu handicap;

d) informarea opiniei publice despre drepturile adulţilor cu handicap prin campanii de mediatizare;

e) transcrierea sau traducerea materialelor informative şi culturale în sistemele de acces la informaţie, specifice persoanelor încadrate în anumite categorii de handicap: alfabet Braille, înregistrări audio, scriere vizuală cu litere mărite, limbaj mimico-gestual, pictograme;

f) orice alte obiective corespunzătoare domeniului de activitate al Autorităţii Naţionale pentru Persoanele cu Handicap;

g) dezvoltarea de servicii de asistenţă vie şi alte forme sau servicii de asistenţă adecvată a handicapului.

(3) Programele de interes naţional prevăzute la alin. (1) se aprobă ca anexă la bugetul Ministerului Muncii, Familiei şi Egalităţii de Şanse, pe baza fundamentărilor elaborate de Autoritatea Naţională pentru Persoanele cu Handicap.

(4) Metodologia de selectare şi finanţare a programelor de interes naţional se aprobă prin ordin al ministrului muncii şi justiţiei sociale.

ART. 97

(1) Finanţarea sau, după caz, cofinanţarea programelor de interes naţional prevăzute la art. 96 alin. (1) se asigură din următoarele surse:

a) bugetul de stat;

b) fonduri externe rambursabile şi nerambursabile;

c) donaţii, sponsorizări şi alte surse, în condiţiile legii.

(2) Sumele alocate din sursele prevăzute la alin. (1) vor fi cuprinse în bugetul propriu al Autorităţii Naţionale pentru Persoanele cu Handicap.

(3) În scopul finanţării programelor de interes naţional prevăzute la art. 96 alin. (1), Autoritatea Naţională pentru Persoanele cu Handicap poate aloca fonduri din bugetul propriu:

a) serviciilor publice de asistenţă socială din subordinea consiliilor judeţene şi a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti;

b) organismelor private autorizate, potrivit legii.

(4) Alocarea fondurilor potrivit prevederilor alin. (3) se face pe bază de convenţii încheiate cu consiliile judeţene şi cu consiliile locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti, respectiv cu organismele private autorizate potrivit legii.

(5) Autoritatea Naţională pentru Persoanele cu Handicap poate finanţa proiecte din cadrul programelor de interes naţional ce urmează să fie realizate, pe bază de convenţie, în colaborare cu ministere, cu alte organe de specialitate ale administraţiei publice centrale, precum şi cu alte autorităţi sau instituţii publice şi organisme private autorizate, potrivit legii.

ART. 98

(1) Asociaţia Nevăzătorilor din România, Asociaţia Invalizilor de Război Nevăzători din România, Asociaţia Naţională a Surzilor din România, Liga Naţională a Organizaţiilor cu Personal Handicapat din Cooperaţia Meşteşugărească şi Consiliul Naţional al Dizabilităţii din România pot primi sume de la bugetul de stat, prin bugetul Autorităţii Naţionale pentru Persoanele cu Dizabilităţi în condiţiile stabilite prin normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi, potrivit bugetelor de venituri şi cheltuieli aprobate anual.

(2) Sumele prevăzute la alin. (1) se utilizează cu respectarea prevederilor Legii nr. 500/2002 privind finanţele publice, cu modificările şi completările ulterioare, iar sumele rămase neutilizate la data încheierii exerciţiului financiar se restituie la bugetul de stat.

ART. 99

(1) Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități finanțează, în proporție de până la 98%, prin derogare de la prevederile Legii nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general, cu modificările și completările ulterioare, proiecte ale organizațiilor neguvernamentale cu activitate în domeniul protecției persoanelor cu handicap.

(2) Metodologia de selectare și finanțare a proiectelor se aprobă prin ordin al ministrului muncii și justiției sociale.

CAPITOLUL IX
Răspunderea juridică

ART. 100

(1) Următoarele fapte constituie contravenţii şi se sancţionează după cum urmează:

a) nerespectarea dispoziţiilor art. 15 alin. (1), cu amendă de la 6.000 lei la 12.000 lei;

b) nerespectarea dispozițiilor art. 16 - 22, art. 23 alin. (1) - (2) și (4), art. 24 alin. (1) - (6), art. 27 alin. (1) și (2), art. 28, art. 30, art. 31, art. 32 alin. (2), art. 33 alin. (1) - (3), art.

34 alin. (3), art. 37 alin. (2), art. 51 alin. (4)-(7), art. 54 alin. (1) - (3), art. 55 alin. (1) - (2), art. 61 - 64, art. 65 alin. (1), (2) şi (5), art. 66 - 68, art. 69 alin. (1), art. 70, 71 şi art. 75 alin. (2) cu amendă de la 10.000 lei la 20.000 lei;

c) nerespectarea dispoziţiilor art. 78 alin. (2) şi (3), cu amendă de la 20.000 lei la 35.000 lei;

c^1) nerespectarea dispoziţiilor art. 83 alin. (1) lit. b), cu amendă de la 6.000 la 12.000 lei;

d) nerespectarea standardelor specifice de calitate, cu amendă de la 6.000 lei la 12.000 lei şi/sau suspendarea ori retragerea avizului de funcţionare;

e) nerespectarea condiţiilor de autorizare în timpul funcţionării ca unitate protejată autorizată, cu amendă de la 20.000 lei la 25.000 lei şi retragerea autorizaţiei de funcţionare;

f) parcarea altor mijloace de transport pe locurile de parcare adaptate, rezervate și semnalizate prin semn internațional pentru persoane cu handicap, cu amendă de la 1.000 lei la 2.000 lei și ridicarea mijlocului de transport de pe locul de parcare respectiv.

g) propunerea de încadrare, încadrarea în grad şi tip de handicap a unei persoane, cu încălcarea criteriilor medicopsihosociale aprobate prin ordin comun al ministrului muncii, familiei şi protecţiei sociale şi al ministrului sănătăţii, cu amendă de la 5.000 lei la 10.000 lei.

(2) Constatarea contravenţiilor şi aplicarea amenzilor contravenţionale prevăzute la alin. (1) lit. a), b), d), e) şi g) se fac de către inspectorii sociali.

(3) Constatarea contravenţiilor şi aplicarea amenzilor contravenţionale prevăzute la alin. (1) lit. c) se fac de către organele fiscale din cadrul Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală.

(3^1) Constatarea contravenţiilor şi aplicarea amenzilor contravenţionale prevăzute la alin. (1) lit. c^1) se fac de către personalul Inspecţiei Muncii.

(4) Constatarea contravenţiei şi aplicarea amenzii contravenţionale prevăzute la alin. (1) lit. f) se fac de către agenţii de circulaţie sau de către personalul de control cu atribuţii în acest sens.

(5) Sumele obţinute din aplicarea amenzilor se fac venit la bugetul de stat.

(6) Prevederile prezentei legi referitoare la contravenţii se completează cu dispoziţiile Ordonanţei Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravenţiilor, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările şi completările ulterioare.

ART. 100^1

Constituie contravenţie şi se sancţionează cu amendă de la 500 lei la 2.000 lei următoarele fapte:

a) nerespectarea de către direcţiile generale de asistenţă socială şi protecţia copilului judeţene, respectiv ale sectoarelor municipiului Bucureşti a prevederilor art. 23 alin. (3), art. 42 alin. (6), art. 88, art. 90^3*) alin. (2) şi (7);

b) nerespectarea de către comisiile de evaluare a prevederilor art. 89 alin. (1) şi (4);

c) nerespectarea de către primăriile în a căror rază teritorială îşi are domiciliul sau reşedinţa persoana cu handicap grav a prevederilor art. 37 alin. (3), art. 39 alin. (1) şi (2), art. 40 alin. (1), art. 44;

d) nerespectarea de către serviciile publice de asistenţă socială a prevederilor art. 40 alin. (2);

e) nerespectarea de către consiliile judeţene, după caz, consiliile locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti a prevederilor art. 85 alin. (5).

***)** În Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 965 din 29 noiembrie 2016, acest articol era indicat, în mod eronat, ca fiind "art. 903".

ART. 100^2

(1) Constatarea contravenţiilor şi aplicarea amenzilor contravenţionale prevăzute la art. 100^1 se fac de către inspectorii sociali.

(2) Constatarea contravenţiilor se poate efectua şi de către celelalte organe de control ale Ministerului Muncii, Familiei, Protecţiei Sociale şi Persoanelor Vârstnice, în cadrul controalelor de fond sau tematice proprii dispuse de ministrul muncii, familiei, protecţiei sociale şi persoanelor vârstnice, conform atribuţiilor prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. e) din Hotărârea Guvernului nr. 344/2014*) privind organizarea şi funcţionarea Ministerului Muncii, Familiei, Protecţiei Sociale şi Persoanelor Vârstnice, precum şi pentru modificarea unor acte normative, cu modificările şi completările ulterioare.

(3) În situaţia prevăzută la alin. (2), organul de control al Ministerul Muncii, Familiei, Protecţiei Sociale şi Persoanelor Vârstnice are obligaţia de a transmite de îndată procesul-verbal de constatare organului de control competent potrivit alin. (1) în vederea aplicării sancţiunilor prevăzute de lege.

(4) Sumele obţinute din aplicarea amenzilor se fac venit la bugetul de stat.

(5) Contravenientul poate achita pe loc sau în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii procesului-verbal de contravenţie ori, după caz, de la data comunicării acestuia, jumătate din minimul amenzii prevăzute la art. 100^1, agentul constatator făcând menţiune despre această posibilitate în procesul-verbal.

(6) Procesele-verbale întocmite de către personalul prevăzut la alin. (1) vor fi depuse în fotocopie la entitatea controlată prevăzută de art. 100^1.

***)** Hotărârea Guvernului nr. 344/2014 a fost abrogată. A se vedea Hotărârea Guvernului nr. 12/2017.

ART. 101

(1) Sumele încasate necuvenit, cu titlu de prestaţii sociale, se recuperează de la titularul dreptului sau de la familia acestuia, după caz.

(2) Sumele prevăzute la alin. (1) se recuperează fără perceperea de dobânzi şi penalităţi de întârziere sau majorări de întârziere, dacă acestea sunt restituite de beneficiar în termen de maximum 180 zile de la emiterea deciziei sau, după caz, a dispoziţiei de recuperare, în condiţiile legii.

(3) Pentru recuperarea sumelor prevăzute la alin. (1) termenul de prescripţie este cel prevăzut de art. 2.517 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare.

(4) În situaţia în care beneficiarul dreptului a locuit singur şi a decedat, nu se mai procedează la recuperarea sumelor încasate necuvenit cu titlu de prestaţii.

CAPITOLUL X
Dispoziţii tranzitorii şi finale

ART. 102

Prevederile art. 43 alin. (1) şi ale art. 58 alin. (4) şi (5) intră în vigoare la 1 ianuarie 2007.

ART. 103

La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 102/1999 privind protecţia specială şi încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 310 din 30 iunie 1999, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 519/2002, cu modificările şi completările ulterioare, cu excepţia prevederilor art. 18 alin. (2) lit. d) şi e) şi alin. (5) şi ale art. 19 alin. (1) lit. a) - c), e), f), q) şi r), care se abrogă începând cu data de 1 ianuarie 2007, precum şi orice alte dispoziţii contrare prezentei legi.

ART. 104

În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Autoritatea Naţională pentru Persoanele cu Handicap va elabora normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi şi le va supune spre aprobare prin hotărâre a Guvernului*).

---

*) Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecţia şi promovarea drepturilor persoanelor cu handicap au fost aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 268/2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 4 aprilie 2007.

NOTĂ:

Prevederile art. II din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 14/2007, astfel cum a fost modificat şi completat prin Legea nr. 275/2007 privind aprobarea Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 14/2007 pentru modificarea şi completarea Legii nr. 448/2006 privind protecţia şi promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, care nu este încorporat în textul republicat al Legii nr. 448/2006 şi care se aplică, în continuare, ca dispoziţii proprii ale Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 14/2007:

"ART. II

(1) Drepturile prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. a), b), e), f) şi g) şi la alin. (2) din Legea nr. 448/2006, cu modificările şi completările ulterioare, se acordă, potrivit legii, dacă cererea de acordare a acestora, însoţită de documentele doveditoare, se depune de către persoana îndreptăţită în termen de maximum 180 de zile de la intrarea în vigoare a legii, indiferent de anul naşterii copilului, dacă acesta nu a împlinit încă vârsta de 2, 3 şi, respectiv, 7 ani, după caz.

(2) Procedura de acordare a drepturilor prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. b), e) - g) şi la alin. (2) din Legea nr. 448/2006, cu modificările şi completările aduse prin prezenta ordonanţă de urgenţă, se stabileşte prin ordin al ministrului muncii, solidarităţii sociale şi familiei, în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanţe de urgenţă.

(3) Pentru asigurarea în anul 2007 a fondurilor necesare aplicării alin. (1) lit. a), b), e), f) şi g) şi alin. (2) din Legea nr. 448/2006, cu modificările şi completările ulterioare, se autorizează Ministerul Economiei şi Finanţelor ca, la propunerea Ministerului Muncii, Familiei şi Egalităţii de Şanse, să introducă modificările ce decurg din aplicarea prevederilor acestei legi în structura bugetului de stat şi a bugetului Ministerului Muncii, Familiei şi Egalităţii de Şanse pe anul 2007."

NOTE Suplimentare:

1. Prevederile art. II şi art. III din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 84/2010.

"ART. II

Comisia superioară va soluţiona contestaţiile rămase nesoluţionate până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanţe de urgenţă, în termen de 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I."

"ART. III

Comisia superioară are dreptul de a reevalua dosarele rezultate în urma misiunilor de control efectuate în temeiul ordinului ministrului muncii, familiei şi protecţiei sociale, până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanţe de urgenţă."

2. Prevederile art. III din Legea nr. 136/2012.

"ART. III

(1) Comisia superioară de evaluare a persoanelor adulte cu handicap va reevalua dosarele rezultate până la data intrării în vigoare a prezentei legi în urma misiunilor de control efectuate în temeiul ordinului ministrului muncii, familiei şi protecţiei sociale.

(2) Deciziile de anulare a certificatelor de încadrare în grad de handicap emise de Comisia superioară de evaluare a persoanelor adulte cu handicap până la data intrării în vigoare a prezentei legi, în baza Legii nr. 448/2006, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, astfel cum a fost modificată prin Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 84/2010 pentru modificarea şi completarea Legii nr. 448/2006 privind protecţia şi promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, în urma misiunilor de control efectuate în temeiul ordinului ministrului muncii, familiei şi protecţiei sociale, produc efecte numai pentru viitor.

(3) Debitele stabilite în baza deciziilor de anulare prevăzute la alin. (2) se constituie numai pentru perioada ulterioară emiterii deciziilor de anulare.

(4) Până la data reevaluării efectuate de Comisia superioară de evaluare a persoanelor adulte cu handicap potrivit alin. (1), executarea debitelor se suspendă."

3. Prevederile art. I alin. (1), alin. (2) lit. i), alin. (4) - (5), precum şi ale art. III din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 44/2014, cu modificările ulterioare.

"ART. I

(1) Prin derogare de la prevederile art. 73^1 din Legea nr. 500/2002 privind finanţele publice, cu modificările şi completările ulterioare, sumele reprezentând prejudicii/plăţi nelegale din fonduri publice, stabilite de organele de control competente, acordate din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei, Protecţiei Sociale şi Persoanelor Vârstnice sau suportate din bugetele locale, cu titlu de beneficii de asistenţă socială, se recuperează fără perceperea de

obligaţii fiscale accesorii, dacă acestea sunt restituite de beneficiar în termen de maximum 180 de zile de la comunicarea deciziei sau, după caz, a dispoziţiei de recuperare, în condiţiile legii.

(2) Fac obiectul derogării prevăzute la alin. (1) următoarele beneficii de asistenţă socială:

[...]

i) drepturile persoanelor cu dizabilităţi acordate în baza art. 58 din Legea nr. 448/2006 privind protecţia şi promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările şi completările ulterioare;

[...]

(4) Recuperarea sumelor plătite necuvenit se face, după caz, prin decizie a directorului executiv al agenţiei teritoriale pentru plăţi şi inspecţie socială, decizie a directorului executiv/directorului general al direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului judeţeană, respectiv a sectorului municipiului Bucureşti şi/sau prin dispoziţie a primarului, care se comunică debitorului în termen de 15 zile de la data emiterii acesteia.

(4^1) Decizia/Dispoziţia de recuperare prevăzută la alin. (4) constituie titlu de creanţă de la data comunicării. După expirarea termenului prevăzut la alin. (1), decizia/dispoziţia de recuperare devine titlu executoriu.

(4^2) Sumele plătite necuvenit se recuperează, în termenul prevăzut la alin. (1), după cum urmează:

a) dacă beneficiarul primeşte în continuare beneficiul de asistenţă socială pentru care s-a constituit debit, se fac reţineri eşalonat din drepturile aferente lunilor următoare, dar nu mai mult de 1/3 din drepturile lunare;

b) dacă beneficiarul nu mai primeşte drepturi în perioada următoare constatării sumelor prevăzute la alin. (1) sau dacă sumele recuperate în condiţiile lit. a) nu acoperă drepturile acordate necuvenit şi titularul dreptului consimte, prin angajament scris, să restituie suma încasată necuvenit, acesta achită suma respectivă, în termenul prevăzut de decizia/dispoziţia de recuperare. Prin angajamentul de plată, beneficiarul poate consimţi recuperarea debitului şi din alte beneficii de asistenţă socială acordate de plătitorul beneficiului pentru care s-a constituit debitul.

(4^3) După termenul prevăzut la alin. (1), pe baza deciziei/dispoziţiei prevăzute la alin. (4^1), aceasta, împreună cu dovada comunicării către debitor, se transmite organelor fiscale centrale în vederea recuperării sumelor înscrise în titlul executoriu, conform prevederilor Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările şi completările ulterioare, însoţite de precizări referitoare la suma rămasă de recuperat, precum şi data de la care urmează a fi calculate obligaţiile fiscale accesorii pentru aceasta.

(4^4) Sumele recuperate în condiţiile alin. (4^2) şi (4^3) se fac venit la bugetul de stat.

(4^5) Sumele înscrise în titlul executoriu prevăzut la alin. (4^1) se scad din evidenţa agenţiei teritoriale pentru plăţi şi inspecţie socială, direcţiei generale de asistenţă socială sau primăriei, la data confirmării preluării debitului de către organele fiscale centrale.

(4^6) În situaţia în care beneficiarul drepturilor prevăzute la alin. (2), persoană singură, a decedat, nu se mai procedează la recuperarea sumelor încasate necuvenit cu titlu de beneficii de asistenţă socială.

(5) Pentru recuperarea sumelor cu titlu de beneficii de asistenţă socială şi subvenţii prevăzute la alin. (2) şi (3), reprezentând prejudicii/plăţi nelegale din fonduri publice, termenul de

prescripţie este cel prevăzut de art. 2.517 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare."

"ART. III

(1) Sumele cu titlu de beneficii de asistenţă socială şi subvenţii prevăzute la art. I alin. (2) şi (3), precum şi sumele cu titlu de prestaţii sociale prevăzute la art. 101 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, constatate ca prejudicii/plăţi nelegale din fonduri publice, stabilite de organele de control competente, nerecuperate până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanţe de urgenţă, se recuperează în condiţiile art. I alin. (1) şi (4).

(2) Pentru sumele prevăzute la alin. (1) termenul de 180 de zile se calculează de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanţe de urgenţă.

(3) În aplicarea prevederilor prezentei ordonanţe de urgenţă, Ministerul Muncii, Familiei, Protecţiei Sociale şi Persoanelor Vârstnice poate emite instrucţiuni care se aprobă prin ordin al ministrului."

4. Prevederile art. 56 din Legea nr. 98/2016 privind achiziţiile publice.

"ART. 56

(1) Autoritatea contractantă poate rezerva dreptul de participare la procedura de atribuire doar unităţilor protejate autorizate conform Legii nr. 448/2006 privind protecţia şi promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, şi întreprinderilor sociale de inserţie prevăzute de Legea nr. 219/2015 privind economia socială.

(2) În anunţul/invitaţia de participare autoritatea contractantă precizează explicit prezentul articol ca temei legal al procedurii de atribuire."

5. Pevederile art. 69 din Legea nr. 99/2016 privind achiziţiile sectoriale.

"ART. 69

(1) Entitatea contractantă poate rezerva dreptul de participare la procedura de atribuire doar unităţilor protejate autorizate conform Legii nr. 448/2006 privind protecţia şi promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, şi întreprinderilor sociale de inserţie prevăzute de Legea nr. 219/2015 privind economia socială.

(2) În anunţul/invitaţia de participare entitatea contractantă precizează explicit prezentul articol ca temei legal al procedurii de atribuire."

6. Prevederile art. 25 din Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări şi concesiunile de servicii.

"ART. 25

(1) Entitatea contractantă are dreptul de a stabili ca participarea la procedura de atribuire să fie permisă doar unităţilor protejate autorizate prevăzute de Legea nr. 448/2006 privind protecţia şi promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, şi întreprinderilor sociale de inserţie prevăzute de Legea nr. 219/2015 privind economia socială sau de a stabili ca executarea contractelor de concesiune să se realizeze în contextul unor programe de angajare protejată, cu condiţia ca un procent de cel puţin 30% dintre angajaţii implicaţi în cadrul acestor unităţi protejate autorizate, întreprinderi sociale de inserţie sau programe de angajare protejată să fie persoane cu dizabilităţi sau persoane defavorizate.

(2) În cazul în care entitatea contractantă decide să aplice dispoziţiile alin. (1), această decizie trebuie precizată explicit în anunţul de concesionare sau, în cazul concesiunii de servicii sociale şi alte servicii specifice, prevăzute la art. 24, în anunţul de intenţie."

7. Prevederile art. II şi art. IV din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 51/2017.

"ART. II

Contestaţiile cu privire la încadrarea în grad şi tip de handicap, rămase nesoluţionate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, se soluţionează de Comisia superioară de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, prevăzută de art. 90^1 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, în termen de 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I."

"ART. IV

În termen de 1 an de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanţe de urgenţă, părinţii sau reprezentantul legal al copilului pot depune cerere pentru reevaluare formulată cu cel puţin 90 de zile înainte de expirarea termenului de valabilitate a certificatului de încadrare în grad de handicap. Cererea se soluţionează în termen de cel mult 90 de zile de la data înregistrării direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului."